

2018

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Serbia

Проект “Съвместно управление на
риска в регион – Нишка Баня и
Костенец” (Joint management of risk in
the region – Niska Banja and Kostenets) по
Програма за трансгранично
сътрудничество Интеррег – ИПП
България – Сърбия 2014-2020

Разработка на Фондация
„Общество на познанието”
изпълнител по договор

СЪВМЕСТЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ КРИЗИСНИ СИТУАЦИИ

Тази публикация е направена с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на публикацията е отговорност единствено на Община Костенец и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1. Обща информация за авторите на плана за действие.....	5
2. Цели на плана.....	5
3. Въвеждане на плана в действие.....	7
4. Позиция и характеристики на местоположението.....	8
Община Костенец.....	8
Община Нишка Баня.....	16

II. АНАЛИЗ НА ВЪЗМОЖНИТЕ БЕДСТВИЯ И ПРОГНОЗА ЗА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ТЯХ.

1. Анализ и оценка на пожарния риск.....	21
1.1. Класификация на пожарите.....	22
1.2. Възможни рискове от възникване на пожар.....	24
1.3. Честота и интензивност на пожарите в Община Костенец.....	25
1.3.1 Анализ на риска.....	25
1.3.1.1 Опасност от възникване на пожар в горските местности.....	27
1.3.1.2. Опасност от възникване на пожар в парковете и зелените площи.....	28
1.3.1.3. Риск от възникване на пожар в обществените съоръжения.....	28
1.3.1.4. Опасност от възникване на пожар в жилищни, бизнес, жилищни и бизнес обекти.....	29
1.3.1.5. Риск от възникване на пожар в промишлеността.....	31
1.3.1.6. Опасност от възникване на пожар в трафик.....	35
1.3.1.7. Опасност от възникване на пожари в сметища.....	36
1.4. Честота и интензивност на пожарите в Община Нишка Баня.....	36
1.4.1 Анализ на риска.....	37
1.4.1.1 Опасност от възникване на пожар в горския комплекс.....	37
1.4.1.2. Опасност от възникване на пожар в градските паркове и зелените площи.....	38
1.4.1.3. Риск от възникване на пожар в района на селското стопанство.....	38
1.4.1.4. Риск от възникване на пожар в обществените съоръжения.....	39
1.4.1.5. Опасност от възникване на пожар в електроцентрали и инсталации....	40

1.4.1.6. Риск от възникване на пожар в промишлеността.....	40
1.4.1.7. Опасност от възникване на пожар в трафика.....	45
III. ОЦЕНКА НА НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ И ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ	
1.1. Оценка на необходимите ресурси и средства.....	46
1.1.1. Водоснабдяване в случай на пожар в Община Костенец.....	50
1.1.2. Налични материални активи в Община Костенец.....	51
1.1.3. Оценка на човешките ресурси и материални активи за подпомагане в Община Костенец.....	55
1.2.1. Водоснабдяване в случай на пожар в Община Нишка Баня.....	57
1.2.2. Налични материални активи в Община Нишка Баня.....	57
1.2.3. Оценка на човешките ресурси и материални активи за подпомагане в Община Нишка Баня.....	62
IV ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ	
Териториално устройство.....	64
V. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА ПОЖАРНИТЕ РИСКОВЕ	
1.1. Информирание на оперативните сили и юридическите лица, квалифицирани за защита и спасителни действия в Община Костенец.....	65
1.2. Информирание на населението в Община Костенец.....	65
2.1. Информирание на оперативните сили и юридическите лица, квалифицирани за защита и спасителни действия в Община Нишка Баня.....	66
2.2. Информирание на населението в Община Нишка Баня.....	66
3. Бързина на реакция.....	66
4. Мобилизация	67
5. Мерки, средства и средства за противопожарна защита.....	67
5.1. Мерки за защита и спасителни действия от пожар.....	69
5.2. Мобилизиране, управление и координация при пожарогасене.....	69
VI. ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОТ ПОЖАР, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ИНСТИТУЦИИ И ЛИЦА	
1.1. Мерки за защита и спасителни действия.....	70
1.2. Мониторинг, ранно предупреждение, информирание и тревога.....	72
VII. МЕРКИ ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ПОЖАРИ	
1.1. Цели и обхват на санитарното почистване.....	73
1.2. Активи и ресурси за санитарно почистване.....	74

1.3. Активи и ресурси за осъществяване на възстановителни мерки.....	74
1.4. Организация и начини за повикване на институции и организации.....	75
1. 5. Организация на здравната защита.....	76
1.6. Организация на защитата на материалите.....	76
VIII. ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ЗА ПРОТИВОПОЖАРНИ ДЕЙСТВИЯ В ГОРСКИ ЗОНИ	
1.1. Основни указания.....	76
1.2. Потушаване на огън в горите.....	78
1.3. Пожарогасене във високите части на дърветата	80
IX. ДРУГИ ВЪЗМОЖНИ БЕДСТВИЯ	
1.1. Земетресения.....	82
1.2. Наводнения.....	82
1.3. Радиоактивно замърсяване и други аварийни събития с възможни радиационни последици за населението и околната среда.....	83
1.4. Биологично заразяване.....	84
1.5. Суша	84
1.6. Силни ветрове и смерч.....	84
1.7. Обилни снеговалежи, снежни бури и залежаване.....	84
МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ БЕДСТВИЯТА	
Мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствия при земетресения.....	85
Мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от наводнения	85
Мерки за предотвратяване или намаляване на последиците при радиационна авария.....	86
Мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от биологично заразяване.....	86
Мерки за намаляване на последиците при обилни снеговалежи, снежни бури и залежаване.....	87
X. ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВОТО.....	87
XI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	91
БИБЛИОГРАФИЯ.....	93

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ**1. Обща информация за авторите на плана за действие**

Наименование	Фондация „Общество на познанието“
Адрес:	1404 София, ул. „Тулча“ 46, етаж 4
Телефон	0889 77 20 90
e-mail	rnd@ksfoundation.eu

№	Име	Позиция в екипа
1	Албена Милчева Монова	Ръководител на екипа, експерт по управление на проекти
2	Стойко Стефанов Дошеков	Експерт по управление на бедствени ситуации
3	Христо Янков Михайлов	Експерт по пожарна безопасност

2. Цели на плана

☒ Да се създаде организация за своевременно прогнозиране характера и последствията от най-често проявяващите се бедствия, аварии и катастрофи и успешно ръководство и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи във възникналите огнища на поражения (заразяване) на територията на общините Костенец и Нишка Баня;

☒ Да се повиши капацитета на органите за управление и администрацията на местно ниво за организиране и координиране на превантивната дейност, за предварително обмислено управление на действията и взаимодействията по време на бедствия, както и при възстановяване на щетите, нанесени от тях.

☒ Да се въведат съвместни практики за оценка на риска на местно ниво и разработване на прогнози за последиците от бедствия, планиране на мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствия и на мерки за защита на населението.

☒ Разпределение на задълженията и отговорните органи, и лица за изпълнение на предвидените мерки в Община Костенец и Община Нишка Баня, планиране на средства и ресурси за превенция и за ликвидиране на последиците от бедствията.

- ☒ осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от бедствия, чрез партньорство и по-добра координация;
- ☒ свеждане до минимум неблагоприятното въздействие от опасностите върху човека, социалната и икономическата структура на общността, инфраструктура, собственост и природна среда;
- ☒ създаване на способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия.

Основни задачи своевременно прогнозиране на причините, характера и вероятната обстановка с мащабите на щетите и пораженията при възникване на бедствия, аварии или катастрофи /кризисна обстановка/ на териториите на двете общини:

1. Анализиране на възможните бедствия в района и обкръжението на Община Костенец и община Нишка Баня и прогнозиране на последиците от тях.

2. Планиране на мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствия;

- Планиране на видовете спасителни и неотложни аварийно - възстановителни работи в районите на бедствие;
- Планиране работата на органите за управление по организация, ръководство, координация между отделните звена на единната спасителна система, информация и оповестяване на населението при възникване на бедствия;
- Планиране на определени ресурси и средства /финансови и материални/ предвидени за ликвидиране на последиците при възникване на бедствия;

3. Своевременно прогнозиране и анализиране на причините, характера и вероятната обстановка с мащабите на щетите и пораженията при възникване на бедствия на територията на общината;

4. Разпределение на задълженията и отговорностите между институциите за изпълнение на мерките за намаляване на рисковете и последствията от бедствията, засягащи Община Костенец и община Нишка Баня.

5. Осъществяване на координация, помощ и контрол върху дейността на обектите от националното стопанство при провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия.

6. Осигуряване на средства и ресурси, с които да се ликвидират последиците от възникналите бедствия в района на Община Костенец и община Нишка Баня.

7. Определяне на начина на взаимодействие между Община Костенец и община Нишка Баня и органите на изпълнителната власт, имащи отношение по предотвратяване на последиците от бедствия;

8. Определяне на реда за навременното уведомяване на ръководството и личния състав на Община Костенец и община Нишка Баня при възникване на бедствие.

3. Въвеждане на плана в действие.

Бедственото положение е режим, който се въвежда в зоната на бедствието, свързан с прилагането на мерки за определен период от време, с цел овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложно-възстановителни работи.

- Планът се въвежда в действие след обявяване на “бедствено” или “кризисно” положение обхващащо територията на общините Костенец и Нишка Баня и/или съседните им общини;

- общинските структури анализират съответствието на прогнозата от плана с действителната обстановка и изготвят предложение за внасяне на корекции в предварително планираните дейности;

- на базата на изготвеното предложение, кметът издава заповед за привеждане в готовност на общинските сили за реагиране и формираните към общината и населените места в района на събитието доброволни формирования и съгласува с операторите на застрашени обекти и системи от критичната инфраструктура, въвеждането на техните сили;

- при необходимост се въвеждат, след съгласуване и (или) средства на основните и другите съставни части: ЕСС, РУ на МВР, РС ПБЗН центрове за спешна медицинска помощ и други лечебни заведения, намиращи се на територията на общините, а когато не са налични или достатъчни от съседни общини, сили и средства на не застрашени обекти от общинската критична инфраструктура /търговски дружества, еднолични търговци и юридически лица с нестопанска цел/, по разпореждане на кмета с мотивирано искане до техните ръководители или упълномощени лица /оперативни дежурни/;

- всички заповеди, разпореждания и указания се документират.

4. Позиция и характеристики на местоположението

Община Костенец

Община Костенец е административно-териториална единица с административен център - град Костенец. Тя е една от общините на Софийска област и се включва към Югозападния район за планиране (ЮЗРП). Според данни на НСИ за 2017, общият брой на населението е 11 455 души. С площта си от 302,073 km² е 10-та по големина сред 22-те общини на Софийска област, което съставлява 4,27% от територията на областта.

На изток граничи с общините Лесичово и Септември, на запад с община Долна баня, на юг с общините Белово и Якоруда, а на север с община Ихтиман.

Релеф

Релефът на общината е равнинен, хълмист, ниско, средно и високо планински, като територията ѝ попада в пределите на Ихтиманска Средна гора и планината Рила.

В централната част на общината се простира Костенецко-Долнобанската котловина, а периферните и части са заети от планини. Котловината има форма на латинска буква „V“, обърната с основата си на югоизток. Дължината ѝ е около 18 km и ширина до 5 km. Простира се в южната част на Ихтиманска Средна гора между ридовете Шумнатица на запад, Септемврийски на север-североизток и Ветрен (Еледжик) на изток. На юг граничи със северните склонове на Рила. Средната ѝ надморска височина е от 520 до 680 m. Дъното ѝ е неравно, в подножието на Рила хълмисто, набраздено от долините на десните притоци на Марица, а централните ѝ части са заети от ниските тераси на Марица и притоците ѝ. Южната ѝ периферия обърната към Рила е заета от големи наносни конуси. Образувана е през неоген-кватернера в резултата на потъване по периферните разседи. Запълнена е с кватернерни алувиални, ледникови и делувиални наноси.

Западно от котловината в пределите на община Костенец се простират северните склонове на рида Шумнатица. Максималната му височина връх Гюбрето 1129,9 m се намира в крайната западна точка на община Костенец, на границата с община Самоков. Северно от котловината са разположени южните склонове на Септемврийски рид. Неговата най-висока точка връх Тръна 1276 m се издига в крайния северозападен ъгъл на общината, на границата с общините Самоков и Ихтиман. Източно от котловината са разположени западните части на друг средногорски рид – Ветрен (Еледжик). Неговата най-висока точка връх Бенковски 1185,8 m се издига североизточно от прохода Траянови врата, на границата с община Ихтиман.

Южната половина на община Костенец се заема от северните склонове на Североизточна, като надморската височина на разстояние от около 15 km се повишава от 600 m при село Костенец до 2600 m по границата с община Якоруда. Тук по границите с общините Белово, Якоруда и Самоков на протежение от 6-7 km са подредени върховете Белмекен 2626,4 m, Равни чал 2637,1 m, Сиври чал 2640,5 m и Ибър 2663,2 m, най-високата точка на община Костенец.

Югоизточно от град Костенец, на границата с община Белово, в коритото на река Марица е разположена най-ниската точка на община Костенец – 468 m н.в.

Води

Главната водна артерия за района е р. Марица. Водосборният ѝ басейн е 21 084 кв. км. Реките, събиращи водите си от високопланинските части на Рила и Западни Родопи са предимно със снежно-дъждовно подхранване, характеризиращо се с ясно изразено пролетно пълноводие през месеците април и май. С изразено стопанско значение са водите на р. Очушница, които се използват за напояване на прилежащите обработваеми земи. През територията на общината минават Стара река /с. Костенец/ и река Баншница /гр. Момин проход/. Водите на Стара река в горното течение са включени в каскадата “Белмекен – Сестримо”. В района има ограничени ресурси на подземни води. Голяма част от тях са привързани към скалните комплекси, а някои контактуват с терасните води на р. Марица и р. Очушница. Съществуващите водоеми са изградени с цел напояване на прилежащите земеделски земи: 9 изкуствени водоема (микроязовири) и 1 езеро в землището на с. Костенец, 9 водоема в землището на с. Горна Василица, 3 водоема в землището на с. Долна Василица, 2 водоема в землището на с. Пчелин и един язовир в с. Очуша. Микроязовирите, благоприятстват създаването на рибовъдни стопанства.

Климат

Климатът на общината е с характерните черти на умерено-континенталната климатична област и тази на високите котловинни полета на Преходната планинско-котловинна морфоложка област на Ихтиманска и Същинска Средна гора. Континенталната характеристика на полето допуска нахлуването на ветрове по поречието на р. Марица. Средномесечната и годишна температура на въздуха в светлата част от денонощието се движи между – 4,2 С (януари) и 16,1 С (юли). Средната годишна сума на валежите възлиза на 587 мм, като най-висока е през лятото (183 мм), следван от пролетта (159 мм), есента (132 мм) и зимата (112). Снежната покривка се задържа средно 60 дни през годината. Средната скорост на вятъра достига 4–5 м/сек (април, януари) от западна посока, т.е. тази която оказва влияние върху климата в района на Костенец по поречието на р. Марица.

Почви

Характерни за района на общината са лесивираните канелени горски почви. Мощността на хумусния хоризонт е 30-40 см. Друг почвен тип е алувиалния. Разположени са върху алувиални отложения при наличие на високи подпочвени води, които създават благоприятни условия за развитието на ливадна растителност.

Алувиалните и делувиалните почви са със сравнително високо плодородие. Значителни са и площите заети от ливадно-канелени и песъчливо-глинести почви между Костенец, Долна баня и Пчелин.

Население

Към 2017 г. жителите на общината са 11 455. Населението на Община Костенец представлява 0,18 % от населението на България и 5,6% от това на Югозападния планов район. Това поставя общината на 7-то място сред 22-те общини в Софийска област.

Икономика

Съгласно Общинския план за развитие на Община Костенец 2014-2020, отрасловата структура на местната икономика е представена, както следва::

☒ **промишленост**

Създаването на град Костенец се свързва с развитието на промишлеността и в частност хартиената и кибритената. Основните отрасли, които се развиват на територията на общината:

- Целулозно-хартиена промишленост;
- Хранително-вкусова промишленост;
- Търговия;
- Туризъм;
- Транспорт;
- Услуги (шивашки, дърводелски, занаятчийски монтьорски и др.);
- Дървообработване;
- Мебелно производство;
- Шивашка промишленост;
- Химическа промишленост;
- Производство на стоки за широко потребление.

Към настоящия момент в община Костенец има 364 предприятия, като най-много са микро предприятията с до 10 заети. Най-малко са големите и средни предприятия, които реализират голям процент от приходите от стопанската дейност на територията на общината. По-големите предприятия на територията на община Костенец са: “Терем” ЕАД, клон - Костенец, “Файърпродъктс Плам България” ООД; “Актив комерс Костенец” ЕООД - производство на тетрадки, календари и хартиени изделия; Синхрон-

инвест” ЕООД - производство на спиртни напитки; “Каучук” ООД - производство на каучукови изделия; “Марица НИС” СД - производство на метални изделия; “Балканпродукт” ООД - производство на автомобилни части; „Ивком-63” ЕООД - строителство и ремонт на електрически мрежи и системи; “Булфрукт” ЕООД - преработка и търговия с плодове и зеленчуци; ЕТ “Гледичие”, “ВАЛ - 7777” ЕООД и „Кентавър” ЕООД - дърбодобив и дървопреработване; “АСД 555” ЕООД - ремонт на леки, товарни, тежкотоварни автомобили и автобуси; “Олимпия” ЕООД - производство на шивашки изделия; „Травелкес” ЕООД - производство на плетени текстилни изделия; „Нинела - Бисер Котларов” и ЕТ „Ина – Янкомир Зайов” - производство на дамски и мъжки обувки; “Белопейпър” ЕООД - производство на санитарно-хигиенни изделия от малограмажна хартия; „Шанс 75-80” ООД - транспортни услуги; “Хари Грийвс” ЕООД - търговия с хранителни продукти и стоки за широко потребление и други. В общината функционират две производителни кооперации - РПК “Венера”, гр. Костенец и ПК “Нива”.

☒ **строителство**

Строителството е по-слабо изразен сектор. В тази връзка под пряко влияние на кризата е и дейността на отрасъла в община Костенец. Най-голям спад на предприятия в този сектор се наблюдава в периода от 2009 до 2011 г. На национално ниво от 22 970 предприятия през 2009 г. броят им е намалял до 18 643. В ЮЗРП от 9 589 предприятия през 2009 г. броят им намалява до 7 988 през 2011 г. Влиянието на кризата намира още по-силно проявление при отразяване броя на заетите лица. В ЮЗРП от 96 262 души през 2009 г., броят на заетите в строителството през 2011 г. намалява до 66 796 души. Намалението е с 29 466 лица, които в следствие сериозната криза в сектора са отпаднали от пазара на труда. Община Костенец по дял на произведена продукция в сектора бележи спад от 11 % през 2007 г. до 3 % през 2011 г. През последните две години се забелязва лек ръст в строителния сектор.

☒ **земеделие и животновъдство**

Физико-географските характеристики на община Костенец не предполагат развитие на интензивно земеделие. По данни на НСИ за баланса на територията на общината относителният дял на земеделската земя е 39,8 % от общата територия на общината. По официални данни към 2011 г. баланса на земеделската територия или селскостопанския фонд в община Костенец възлиза на 105 550 дка. Земеделските земи общо са 83 146 дка, от които 68 832 дка са обработваеми земи, а 14 314 дка са пасища и

мери. Налице е свободен земеделски фонд от 35 451 дка, който не се използва за производство на селскостопанска продукция, но който би могъл да осигури допълнителни доходи и стоки за местното население.

На територията на община Костенец, подобно на ситуацията в растениевъдството, преобладава отглеждането на малки стада от животни в малки стопанства. По данни на МЗХ от преброяването на земеделските стопанства през 2010 г., подотраслите овцевъдство и птицевъдство се явяват структуроопределящи за сектора. Благоприятен фактор за отглеждане както на овце, така и на кози е наличието на големи тревни площи /пасища и естествени ливади/ на територията на общината. Развитието на пчеларството също бележи положителна тенденция в последните години и има потенциал да се обособи като важно животновъдно направление от местно значение.

☒ **транспорт и съобщения**

В общината има железопътен, автобусен и автомобилен транспорт. В близост до община Костенец се намира летището в гр. Долна баня, което извършва частни полети. Транспортното обслужване на територията на община Костенец се извършва по всички направления от приета транспортна схема от частни превозвачи. Автобусните линии са градски, междуселищни и междуградски. Железопътна мрежа включва участък от ЖП-линия „София-Пловдив-Димитровград“ (пътнически, бързи и експресни влакове) с две гари - гр. Костенец и гр. Момин проход (само пътнически).

Общинската система за телекомуникации е представена от две поделения, предоставящи услуги в тази област – „Пощенски съобщения“ и „Далекосъобщения“.

Пощенското обслужване на територията се осъществява от районна пощенска станция (РПС)-Костенец, клон на Софийското ТП на „Български пощи“ АД. Във всяко населено място в общината има подразделение на РПС-Костенец. В неговите офиси се извършва широк спектър от услуги - услуги, включително плащания за комунални услуги. На територията на гр. Костенец функционират фирми, които предлагат куриерски и транспортни услуги. Общината има добро покритие на трите мобилни оператора А1, Теленор и Виваком.

☒ **туризъм**

Разположението на Община Костенец, обуславя големи възможности и потенциал за развитие на различни видове туризъм. В тази връзка развитието на туристическия

сектор е от изключителна важност за местната икономика. Подобряването на техническата и социалната инфраструктура ще доведе до увеличаване на посещаемостта от туристи, съответно и до приходи за общината и бизнеса.

Територията се определя като предимно планински район, което се явява лимитиращ фактор за развитие на определени икономически сектори, като селско стопанство, преработваща промишленост и туризъм. Лесната достъпност на територията, близостта ѝ до к.к. Боровец и наличието на условия за здравна рехабилитация и отдих, повишават туристическата привлекателност на общината.

Топлите и лечебни минерални извори имат съществено значение за развитието на балнеоложки туризъм в общината в три основни направления:

град Момин проход - заболявания на периферна и централна нервна система и на дихателните органи; кожни заболявания;

к.к. вили Костенец - заболявания на опорно-двигателния апарат, на периферната нервна система и гинекологични;

курорт Пчелински бани - активира обмяната на веществата, стимулира оздравителните процеси при ставни и мускулни заболявания, помага при дихателни, алергични, кожни, стомашни и ендокринни страдания.

Ключово значение за развитие на туризма и особено на екотуризма има фактът, че значителна част от територията на общината е разположена в Национален парк „Рила“, който е най-големият национален парк в България. В Национален парк “Рила” са включени 4 резервата - Парангалица, Централен Рилски резерват и резерватите Ибър и Скаквица, с обща площ 16.22 ха

На територията на община Костенец попада включеният в “Националния парк Рила”, резерват “Ибър” с площ 2 248,6 хектара, който се намира на северните склонове на билото на планината, между върховете Ибър и Белмекен. В неговата територия се намира Костенският водопад, историческите местности “Черквището”, “Плещница”, “Шиваритото дере” и др. Курорт Вили Костенец е изходен пункт за туристически походи до хижа “Гургулица”, хижа “Белмекен”, връх “Мусала”, връх “Заврачица”, връх “Мальовица” и Маричините езера. Маршрутите са ясно обозначени с места за почивки. Все още за съжаление няма изградени достатъчно екопътеки. Интерес за туристите представлява езерото на вили Костенец, което заедно с допълнително изградените басейни предоставя възможност за риболов и отдих. В района на с. Голак (Средна гора) се намира почти неизследваната Голашка пещера, представляваща значителен пещерен комплекс.

Горският фонд

Горският фонд на територията на общината се управлява и стопанисва от Държавно лесничество – Костенец, със седалище к. Вили Костенец. Създадено е общинско предприятие “Общински гори и земи от горски фонд” за управление и стопанисване на Общинският горски фонд, който обхваща територия от 93 669 дка – 53 % от целия горски фонд в общината.

Горите на ГС – Костенец са разположени по северните склонове на Рила Планина и южните склонове на Ихтиманска Средна гора. В горското стопанство е включен горският фонд от общините Костенец и Долна баня.

Други разпространени дървесни видове на територията са: явор, клек, елша, трепетлика, офика, шестил, череша и др. В състава на растителните формации участват и следните храстови, полухрастови и тревни видове: хвойна, шипка, леска, малина, къпина, боровинка, птиче грозде, лазаркия, папрат, коприва, светлика, чашкодрян и др.

Според почвените и релефни условия горските площи са разделени на 6 подпояса. А) подпояс на хълмисто–предпланински смесени широколистни гори; Б) подпояс на нископланински гори от горун, бук и ела; В) подпояс на средно планински гори от бук, ела и смърч; Г) подпояс на високопланински смърчови гори; Д) подпояс на високопланински гори от субалпийски смърч и мура; Е) подпояс на субалпийските формации от единични дървета, клек и храсталаци.

Защитени територии

- Природна забележителност “Чавча”, с площ 1,6 хектара.

На територията на община Костенец попадат следните природни забележителности и защитени местности, обявени по Закона за защитените територии:

- Природна забележителност “Голашка пещера”, с площ 1,5 хектара.
- Защитена местност “Еледжик”, с площ 668,0 хектара.
- Защитена местност “Пленщица”, с площ 3,9 хектара.
- Защитена местност “Черковището”, с площ 8,7 хектара.
- Защитена местност “Калето”, с площ 0,8 хектара.
- Защитена местност “Траянова крепост”, с площ 0,2 хектара.

Община Нишка Баня

По отношение на местоположението, община Нишка Баня се намира в югоизточната част на Република Сърбия. Нишка Баня се простира на 144,92 квадратни километра, а населението му се намира в 16 населени места - Нишка Баня, Банкарево, Горня Студена, Доня Студена, Желастаца, Куновица, Лазарево, Манастир, Островица, Първа Кутина, Равни Дол, Раутово, Сисево, Чукленик и Никола Тесла. Село Коритняк няма нито един жител. Нишка Баня е на 10 километра югоизточно от Ниш. Общината е свързана с града посредством асфалтов, железопътен и автобусен транспорт. Железопътният път и автомобилният път са част от магистрала Белград-Ниш-София-Истанбул. Коритняк (808 метра надморска височина), западният клон на Сува планина обикаля Баня. Река Нишава прорязва четири тераси близо до Нишка Баня, така че теренът се спуска постепенно от Коритняк до Нишава. Нишка Баня е с влажен, континентален климат средна годишна температура от 12,2 градуса по Целзий. По отношение на природните фактори, Нишка Баня има мек климат, минерална вода и естествена минерална кал. Здравните и туристически обекти се намират в природен парк с обща площ от 5 хектара. Парка Коритняк с еко пътеки се намира близо до Нишка Баня. Тя е отлично място за спортни състезания, тъй като има хиподром, тенис кортове, футболни и фудзал игрища, хандбални и волейболни игрища, както и терени за екстремни спортове като парапланеризъм, свободно катерене и мотокрос.

Местоположението е представено на картата, мащаб 1: 50.000

Пътна инфраструктура

Нишка Баня е на разклон на коридор 10 към София и Истанбул. Регионалният път сеотклонява към "Гаджин Хан", на територията на общината. Селищата на територията на община Нишка Баня са свързани с 60 км пътна инфраструктура. Общественият транспорт е класифициран като градски и крайградски транспорт. Железопътната гара Нишка Баня се намира в източния разклон на железопътен коридор 10, който минава през селища Никола Тесла, Просек, Сисево и Островица.

Комунална инфраструктура

Управление на водите и водоснабдяване

Река Нишава, която извира в Р. България, е основната водна артерия на територията на община Нишка Баня. Нишава минава през с. Сисево и представлява граница с Община Пантелей. Остивица, Сисево, Просек, Нишка Баня и Никола Тесла се намират на брега на реката. Река Йеласница, река Кутина и река Топла се вливат в река Нишава. Река Йеласница минава през Горна и Долна Студена, Куклинек и Желасица. Река Кутин преминава през Лазарево село, Първа Кутина и селище Никола Тесла, а река Топла минава през Нишка Баня. Бреговете на тези реки са частично укрепени, но по време на сезона на топене на снеговете и силните дъждове реките заливат околността. Водоснабдяването е колективно и индивидуално. Градската водоснабдителна мрежа обхваща голяма част от населените места. Няколко села имат собствено местно електрозахранване, докато някои домакинства използват отделни водоизточници.

Канализационна мрежа

По-голямата част от Нишка Баня и Никола Тесла са свързани с градската канализационна мрежа. Болшинството от общинските селища, обаче, използват септични ями. Няма специализирана система за отводняване на повърхностните води. Повърхностните води се отвеждат частично през градската канализационна мрежа.

Енергийна инфраструктура

Електроснабдителна фирма "Югоизток" - "Електроразпределение Ниш" разпределя електрозахранването на територията на града и община Нишка Баня. Високата степен на електрификация не е придружена от висококачествено захранване. Поради стари инсталации и подстанции, напрежението често е под определената гранична стойност.

На територията на общината има две водноелектрически централи. Водноелектрическата централа "Света Петка" с мощност 645 kW е построена през 1908 г., а през 1931 г. е изградена водноелектрическа централа "Сисево" с мощност 1,69 mW.

Отопление и газификация

На територията на общината няма централно отопление. Институтите за рехабилитация "Нишка Баня" се отопляват от централна топлоцентрала на мазут, разположена в район "Радон". Хотели "Озрен" и "Партизан" използват въглища за отопление. Повечето домакинства използват отделни енергийни източници, предимно дърво. През 2009 г. в селището Никола Тесла е построена вторична газова мрежа с 1 2000 връзки.

Телекомуникации

Телекомуникационната инфраструктура на община Нишка Баня се състои от цифрова мрежа от стационарни телефони „Телеком Сърбия“ и мобилна мрежа на Telekom, Telenor и VIP. Интернет връзката се осъществява чрез ADSL и кабелен оператор JOTEL.

Урбанизация

Повечето обекти на територията на градска община Нишка Баня са за индивидуални местожителства. Нишка Баня няма типична промишлена зона. Икономическите обекти се намират в жилищната зона. През последните години в близост до местните пътища е създадена зона за съхранение и обслужване. Аранжирана паркова зона (70 хектара) се намира само в Нишка Баня.

Центърът на Нишка Баня е представен от градоустройствен план. Според общия градоустройствен план на Ниш 2010-2025 районът на градска община Нишка Баня е разделен на две части - градска и селска. Градската зона се състои от селището Нишка Баня, Никола Тесла и Йеласница. Други населени места не са включени в Общия градоустройствен план на Ниш 2010-2025.

Икономическа инфраструктура

Основен отрасъл на икономиката на градска община Нишка Баня е туризмът, който се основава на естествените лечебни характеристики на геотермалната вода, лечебната кал и инхалационния газ. Важни фактори за развитието на Нишка Баня като важна

туристическа и здравна дестинация са близостта на Университета в Ниш, особено Медицинския факултет и създаването на Институт за рехабилитация "Нишка Баня", който е в основата на финансирането на факултета. Това са основните причини за създаване на градска община със седалище в Нишка Баня. Селищата край Нишка Баня имат селскостопански ресурси, лозя и животновъдство, което е в основата на здравния туризъм в района. Развитието на селския туризъм има значителен принос за развитието на основния икономически сектор. Алуминиевата промишленост "Нисал", както и малките и средни предприятия в областта на производството, търговията и услугите, допринасят за по-високия жизнен стандарт на населението.

Туризъм

Нишка Баня разполага с най-качествена база за развитие на туризма. Природните ресурси, възможностите за настаняване и традициите в областта на туризма, са основа за интензивно развитие на висококачествен интегриран туристически продукт чрез валоризация на топлинните минерални води, производство на биологични храни и други туристически възможности. Институтът за профилактика, лечение и рехабилитация на ревматични и сърдечно-съдови заболявания "Нишка Баня" е лидер в здравния туризъм. Институтът има три секции: "Радон", "Зеленгора" и "Терме". Общият капацитет на института е 537 легла.

Селско стопанство

Територията на Нишка Баня обхваща 7,408 ха земеделска площ, 1409 ха, от които са пшеница, 339 ха зеленчуци, 1 005 ха фураж, 774 ха лозя и 466 ха овощни градини. Фасулът и картофите са основни селскостопански култури. Годишният добив на зърнените храни е 871 кг. На ха, годишният добив на картофи е 4 100 кг. на хектар. Една лозница дава добив от 0,7 кг грозде, една слива дава 12,3 кг плод, а ябълката дава 18,8 кг плод. Земеделските стопани на територията обикновено се съсредоточават върху отглеждането на едър рогат добитък (7 говеда на хектар), свиневъдството (11 прасета на хектар) и отглеждането на овце (24 овце на хектар).

Промишленост

Най-голямото промишлено предприятие на територията на градска община Нишка Баня е за преработка на алуминии и алуминиеви сплави "Нисал" АД. Производствената база на дружеството, в която работят 470 души, се намира на площ от 11 ха в близост до железопътната линия и магистралата Ниш-София. "Нисал" произвежда предимно

материали от специални алуминиеви сплави, както и алуминиеви продукти за строително инженерство, като прозорци, врати, покривни куполи и алуминиеви стъклени фасади.

Малки и средни предприятия

Общо 470 стопански субекта са записани на територията на община Нишка Баня. Голяма част от бизнес субектите са малки и средни предприятия. Нишка Баня е част от програмата LEDIB на правителството на Дания, която подкрепя местното икономическо развитие на района. Стратегията за развитие на малки и средни предприятия е разработена в рамките на процедурата по изпълнение на Програмата LEDIB.

Климатични характеристики

Централната част на Нишка Баня се намира на плато, което е на 250 метра надморска височина. Повечето населени места на територията на общината, включително град Ниш, са на 200 м надморска височина. Голям брой населени места се намират на склоновете на планината Сува, а други на брега на река Нишава. Общината е характерна с влажен континентален климат, а данните за климата се отнасят както за община Нишка Баня, така и за град Ниш.

- средната годишна температура е 12,2 ° C
- юли е най-топлия месец със средна температура 21,2 ° C
- януари е най-студеният месец със средна температура от 0,2 ° C
- средните валежи са 567,25 мм на квадратен метър
- средната скорост на вятъра е по-малка от 3 по скала на Beaufort
- средната стойност на налягането на въздуха е 992,74 mb

Сеизмични особености

Според картата на сеизмичната регионализация на терена на Република Сърбия тестваният терен е в VII-та сеизмична зона по скалата на Merkalli-Concani-Sieberg. С коефициент $K_s = 0,025$ площта може да бъде класифицирана като средна.

Образование

Предучилищното образование на територията на градска община Нишка Баня е организирано в детска градина "Бисер", която е част от предучилищна институция

"Пчелица".

Началното образование на територията на община Нишка Баня е организирано в три основни училища. Началното училище "Иван Горан Ковачич" има местни четиригодишни образователни училища в Първа Кутина и село Никола Тесла. Началното училище "Джура Якич" в Йеласница има осемгодишен образователен клон в Доня Студена и четиригодишен филиал в Кукленник. Началното училище "Душан Таскович Среко" в Сисево има един осемгодишен училищен клон в Островица и четиригодишен училищен клон в село Островица. Населението на Община град Нишка Баня придобива академично образование в Университета в Ниш, който се състои от 13 факултета. Всички средни училища се намират в Ниш.

Социални грижи

Градска община Нишка Баня работи в тясно сътрудничество с Центъра за социална работа "Свети Сава" в Ниш, който разполага с материални и човешки ресурси за предлагане на широка гама от услуги в областта на социалната грижа. Комисията по социални въпроси работи в община Нишка Баня и нейната основна задача е да анализира социалния статус на гражданите и да предложи помощ на социално уязвими семейства и лица. Основният приоритет на работата на комисията са децата и младежите, възрастните и маргинализираните лица, както и безработните лица.

Здравеопазване

Здравеопазването на територията на община Нишка Баня е организирано в четири здравни заведения - Нишка Баня, Желастича, Счесево и Първа Кутина, както и в здравната станция в Островица, която работи два пъти седмично. Нишка Баня има звена за предлагане на първа медицинска помощ и домашни грижи. Гражданите могат да използват специални амбулаторни звена за кардиология, ревматология, физиотерапия, ортопедия и неврология, които са част от Института за рехабилитация "Нишка Баня".

II. АНАЛИЗ НА ВЪЗМОЖНИТЕ БЕДСТВИЯ И ПРОГНОЗА ЗА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ТЯХ.

1. Анализ и оценка на пожарния риск

Пожарът представлява неконтролиран процес на изгаряне, който застрашава човешкия живот и може да причини значителни материални щети. В зависимост от силата и размера, пожарите могат да варират от по-малък инцидент до бедствие.

Най-чести причини за пожари е човешкият фактор (неконтролирано причиняване на пожар, лоши инсталации в съоръженията, неизпълнение на мерките за противопожарна защита и др.) (97%), както и природни бедствия (светкавици, земетресения, изригвания на вулкани и т.н.) (3%).

Често пожари възникват на следните места:

- открита площ (зелени площи и гори);
- жилищни, обществени, икономически и други съоръжения;
- преносни системи, инсталации, складове;
- инфраструктурни съоръжения;
- транспортни средства и др.

1.1. Класификация на пожарите

По отношение на противопожарните интервенции пожарът може да бъде класифициран по следния начин:

- по вида на възпламенимата материя;
- по етапите на развитие на пожара;
- по големината на пожара;
- от мястото на възникване.

Класификация на пожарите по вида на възпламенимата материя

- Клас А: пожар, причинен от твърди запалими вещества, обикновено от органичен произход, чието изгаряне генерира пламък (дърво, въглища, растителни вещества, пластмаси, сено, хартия и т.н.);
- Клас В: пожар, причинен от запалима течност (масло, бензол, бензол, масло, грес, лак, смола, алкохол и т.н.);
- Клас С: пожар, причинен от възпламеним газ (метан, нефтен газ, пропан, водород, ацетилен и др.);
- Клас D: пожар, причинен от запалими метали (магnezий, алуминий, сплави Mg-Al, титан и т.н.);

- Клас F: кухненски пожари (масло и мазнина, използвани при приготвяне на храна и т.н.).

Класификация на пожара по етапа на развитие

Първоначален етап - по-малка сила на пожара, сравнително ниска температура и по-бавно разширяване на пожара. Продължителността на този стадий не е строго дефинирана и зависи от горивната среда (обикновено твърдата материя гори най-дълго).

Стадий на пламъка - се различава от началния стадий, тъй като интензитетът на пламъка е най-висок.

По време на този стадий, носещата структура или дори целият обект се разпадат. Много е трудно да се локализира огъня на този етап, така че пожарната дейност изисква много повече пожарникари и активи.

Крайна фаза - на този стадий, основната маса на горящата материя е изгорена и няма повече потенциални пожарни ядра. Силата на пожара постепенно намалява, температурите падат и огънят бавно се изгася. Въпреки това, районът следва да бъде контролиран, за да се определи дали има скритоогнище под останките или пепелта.

Класификация по размер на пожара

Малък пожар - подпалено малко количество възпламенен материал (специфични предмети, малка площ и малък пламък). Ако пожарогасенето започне незабавно, пожарът може лесно да се потуши с ръчни пожарогасители.

Среден пожар - подпалени едно или повече помещения на даден обект или по-голямо количество гориво, т.е. по-малка площ на открито пространство. Гасенето на такъв пожар изисква един противопожарен екип или едно звено на гражданска защита, което може да действа с две или три струи вода (или пяна).

Голям пожар - пожарът е подпалил покрива, целия етаж, голяма сутеренна площ или по-голямо количество гориво (големи складове, пожар, причинен от течено гориво и горски пожари). Гасенето на такъв пожар изисква по-голям противопожарен екип с подходящо оборудване, включително 6-12 водни струи (или пяна) и други специализирани противопожарни средства. Други интервенции (спасителни действия на хора и имущество) изискват специално оборудване и превозни средства.

Катастрофален пожар – масивен огън, обхванал няколко съоръжения, по-голям горски комплекс или голяма площ от открит склад. Гасенето на такъв пожар изисква многобройни и добре оборудвани звена за защита, ангажиране на населението, военни подразделения и звена за гражданска защита, както и използването на множество технически средства. Противопожарната активност може да продължи няколко дни.

Класификация на пожара спрямо мястото на възникване

Пожар на закрито - пожарът на закрито може да прерастне в такъв на открито, когато пожарът пробие чрез експлозия, разрушаване или по друг начин.

Пожар на открито - огънят е подпалил външните части на обекта или се е разпрострял на откритата местност извън града. Това предполага горски пожари, полски пожари, открити складове, пожари по транспортни средства и др.

1.2. Възможни рискове от възникване на пожар

Има три причини за пожар:

- източници на топлина;
- изгаряне на материя;
- кислород.

Огънят се причинява от действието на топлината върху материята, която може да гори в присъствието на кислород.

Източникът на топлина може да бъде систематизиран по следния начин:

- топлина, получена чрез изгаряне на друга материя;
- директно излагане на пламък или на нагрятата материя;
- експлозия;
- топлина, генерирана от химическа реакция
- химическа реакция
- самозапалване или самозагряване на дадено вещество;
- топлина, получена чрез преобразуване на електрическото в топлинна енергия;
- електричество;
- светкавица или друга форма на електрически разряд;
- статично електричество;
- топлина, получена чрез механична работа;
- триене;

- налягане;
- въздействие.

1.3. Честота и интензивност на пожарите в Община Костенец

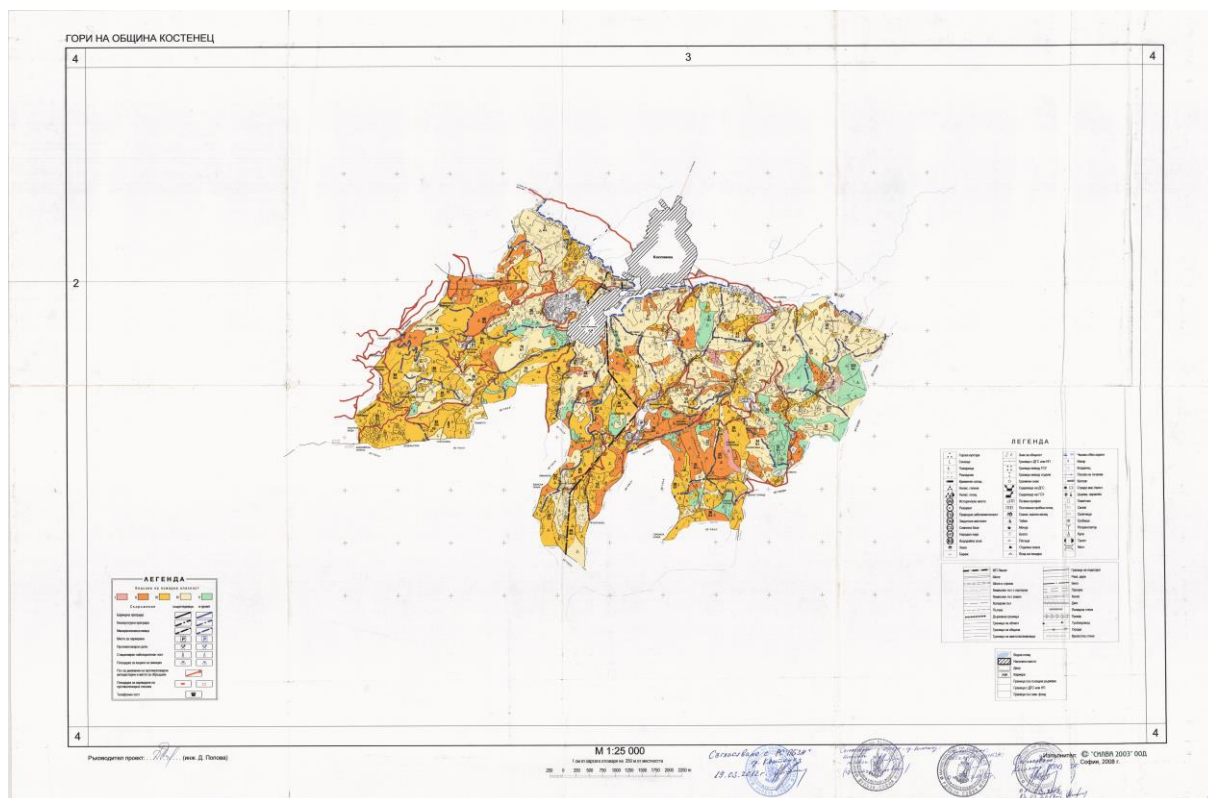
1.3.1 Анализ на риска

Терминът „риск“ предполага реална и действителна опасност от угроза, която може да застраши определена територия. Рискът може да бъде изобразен по няколко начина: загуба на човешки и материални ресурси, икономически загуби на определена територия, излагане на населението на територията на риск, дългосрочни последици за обществото и др.

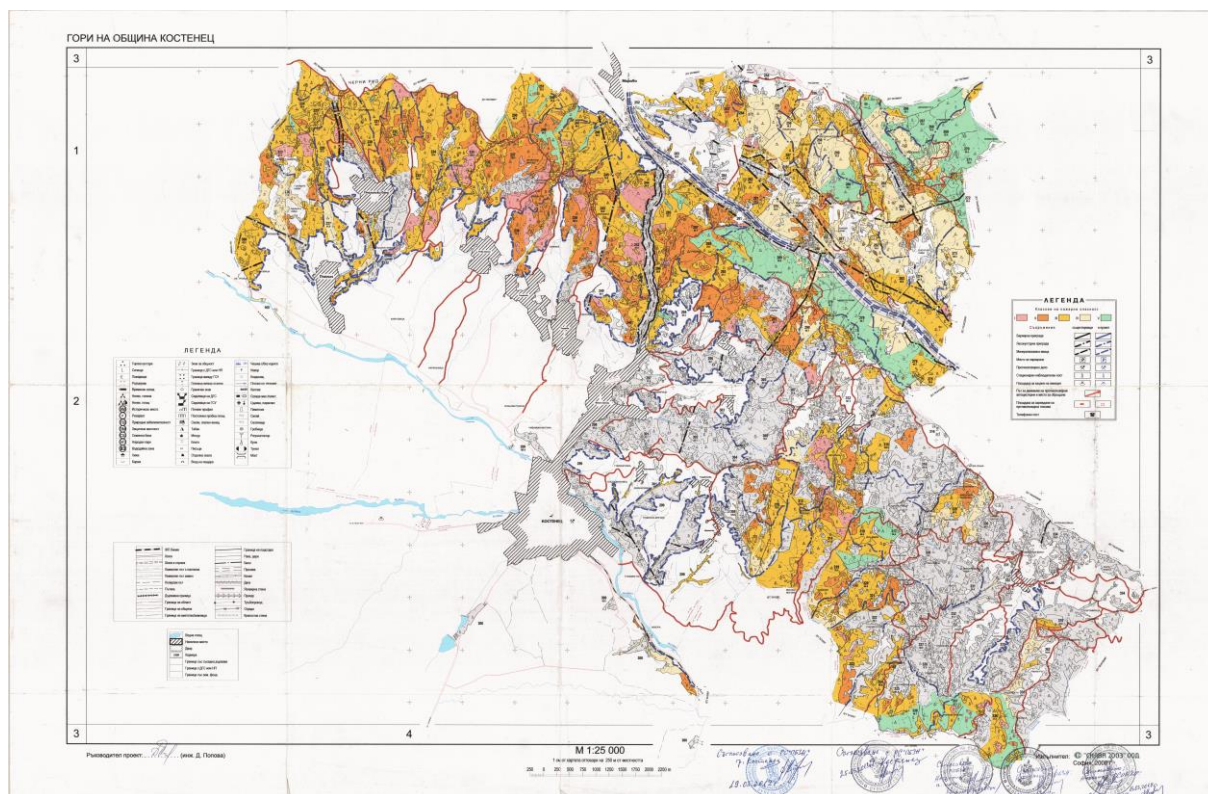
Факторите, които увеличават риска от пожар, са следните:

- Незаконни конструкции;
- Неспазване на строителните норми по време на строителството и подбора на материал;
- Не добро водоснабдяване в селските райони;
- Липса на материални ресурси за пожарогасене;
- Нисък капацитет за преминаване по пътищата в селските райони;
- Липса на противопожарни единици в горската зона;
- Лошо развита мрежа от хидранти.

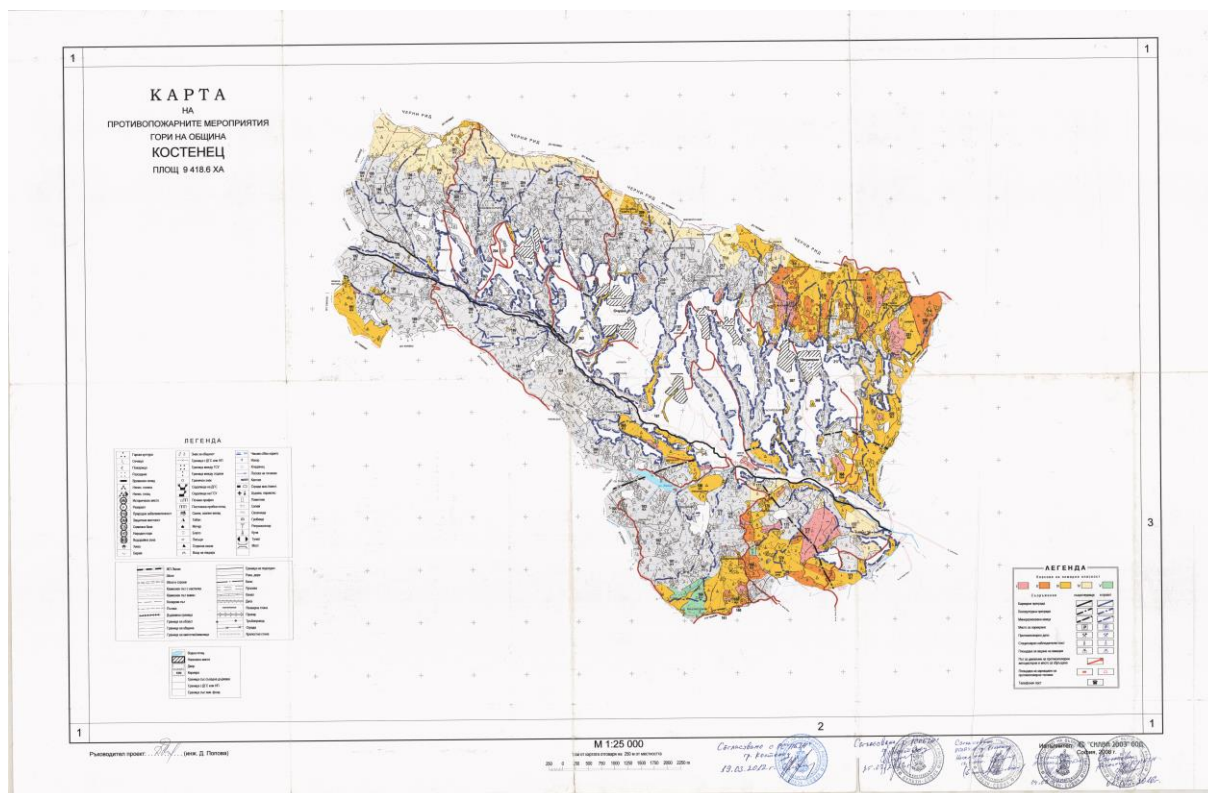
Изготвянето на проучване за оценка на риска за общинска територия или части от нея е необходимо за неговото редуциране. Територията следва да бъде разделена на зони и да се определи пожарозащита на всяка от тях. Общината трябва да бъде изцяло обхваната, чрез създаването на по-малки организационни пожарогасителни единици, достъпност по пътищата, подобряване на водоснабдяването на територията и разработване на мрежа от хидранти.

Карта на горите в Община Костенец

Карта на горите в Община Костенец

Карта на противопожарните мероприятия /гори на община Костенец/

Актуалните карти на горите в община Костенец, както и картата за противопожарните мероприятия актуална за периода 2018-2028, са представени в приложение към настоящия план за действие.

1.3.1.1 Опасност от възникване на пожар в горските местности

Горите представляват важен елемент от околната среда. Те са важен фактор за развитие на селските райони и представляват един от потенциалите за икономическо развитие на общината.

Пожарният риск в горския комплекс зависи от следното:

- Географско положение;
- Геоморфологични особености на терена;
- Сезон;
- Наличие на горими материали (сухо дърво, клони, листа и т.н.);
- Палене на огньове в горите (овчари, алпинисти, туристи и др.);
- Експлоатация на горите;
- Преднамерени пожари;

- Топлинно действие на слънцето върху стъклени повърхности;

Последствията от горските пожари зависят от:

- тип на пожара;
- вид на гората;
- време на възникване на пожара и продължителност;
- размер на огнената площ и състоянието на горската екосистема.

Високите пожари, които улавят ставата от корена до върха на дървото, причиняват най-големи щети. Тези възпламеними повърхности трябва да бъдат нарязани и обновени. Освен вредите, изразени в загубата на дървесната маса, екологичната, социалната и икономическата функция на горите е повредена или напълно унищожена.

Поради наличието на етерични масла и сух горим материал на земята, иглолистните гори са изложени на сериозен риск от възникване на пожар. Малките гори са подложени на по-голям риск, тъй като възможността за разпространение на пожари е по-голяма. В горите, където са изградени туристически обекти и пътища, е по-вероятно да се появят пожари, тъй като има много хора и технически средства.

1.3.1.2. Опасност от възникване на пожар в парковете и зелените площи

На територията на община Костенец попада включеният в “Националния парк Рила”, резерват “Ибър” с площ 2 248,6 хектара, който се намира на северните склонове на билото на планината, между върховете Ибър и Белмекен. В неговата територия се намира Костенският водопад, историческите местности “Черквището”, “Плещница”, “Шиваритото дърво” и др. Курорт Вили Костенец е изходен пункт за туристически походи до хижа “Тургулица”, хижа “Белмекен”, връх “Мусала”, връх “Заврачица”, връх “Мальовица” и Маричините езера. В района на с. Голак (Средна гора) се намира почти неизследваната Голашка пещера, представляваща значителен пещерен комплекс. Всички тези горски територии са потенциално рискови за възникване на горски пожари.

1.3.1.3. Риск от възникване на пожар в обществените съоръжения

Обществените обекти са сгради, където се срещат голям брой хора, за да упражнят своите права и задължения. Това се отнася до здравни, образователни, културни, художествени, социални или места за хранене.

Безопасността на всички хора, които пребивават на такива места, е от решаващо значение при изграждането на обществени обекти. Плановите за сигнализация и

евакуация трябва да се посочват на видими места. Всеки обект, по-голям от 1000 квадратни метра, трябва да притежава система за пожарогасене (спринклер) като защитна мярка.

Туристически капацитет

Хотелите, като обществени обекти, са особено изложени на потенциална опасност от пожар. Горепосочените съоръжения трябва да имат противопожарна инсталация и стабилна инсталация за пожарогасене. Евакуационната пътека и хотелският чертеж трябва да бъдат поставени на видимо място в рамките на хотела. Състоянието на всички пожарогасителни устройства и хидранти трябва да се контролира два пъти годишно в съответствие с действащия закон.

Образователни институции

По отношение на противопожарната защита, образователните институции се класифицират в категорията на съоръжения с висок риск. Заради големия брой деца пребиваващи ежедневно в тези обекти, системата за противопожарна защита трябва да бъде повишена на максимално ниво. Освен регулярния контрол на предпазните мерки за противопожарна защита, функционалността на мрежата от хидранти и пожарогасителите трябва да се контролира редовно.

Здравни заведения

Здравните заведения, са жизненоважни за функционирането на една общност и като такива са категоризирани като съоръжения с висока степен на риск от пожар. Редовният контрол на всички пожарогасителни устройства и инсталации е задължителен. Всички устройства се контролират редовно, минимум два пъти годишно. Обектите трябва да съдържат схеми за евакуация.

1.3.1.4. Опасност от възникване на пожар в жилищни, и бизнес обекти

Един от показателите за определяне на риска от пожар в жилищните обекти е пожарният потенциал.

Пожарният потенциал представлява количеството топлинна енергия, която може да се развие в дадена зона и се генерира чрез изгаряне на конструктивно съдържание (подвижни товари) и части от конструкцията и елементи на обекта (постоянен потенциал). Има общи пожарен потенциал и специфичен пожарен потенциал.

Пожарният потенциал е термин, който се използва в практиката и който представлява количеството запалимо вещество на жилищна единица. Пожарен потенциал се изразява в kg / m^2 . Стойността на пожарния потенциал варира от 28,4 kg / m^2 - средна стойност за апартамент с една спалня до 50 kg / m^2 - средна стойност за тристаен апартамент. Библиотеките, архивите и други подобни институции са изключение от това правило, тъй като пожарният потенциал на тези съоръжения може да достигне 700 kg / m^2 .

Промислените обекти са изградени въз основа на проектни документи, които предполагат използването на съвременни строителни материали. Конструкциите са тухлени или построени като стоманобетонни съоръжения с тухлени или бетонни стени, т.е. стоманени, решетъчни конструкции с покритие от стени от ламарина, със или без изолация.

Капацитетът на поемане на конструкцията по време на пожара определя неговата пожароустойчивост, която се отнася до способността на конструкцията да запази носещата си способност в случай на пожар и да предотврати проникването на пламък и топлинно излъчване за определен период от време. На територията на града са изградени структури с различна пожароустойчивост. Пожароустойчивостта зависи от дебелината, вида на използваните материали, начините на производство и др.

Пожароустойчивостта на конструкциите варира от няколко минути до няколко часа:

- 0 часа - обикновени прозорци, незащитени стоманени конструкции и др.
- 1 час - тухлена стена, дебелина 12 см, бетонна стена с чакъл, дебелина 10 см и др.
- 2 часа - тухлена стена, измазана от двете страни, дебелина 12 см, бетонна стена с чакъл (като инертен материал), дебелина 12 см и др.
- 4 часа - бетонна стена с чакъл (като инертен материал) , дебелина 18 см и др.
- 6 часа - тухлена стена, дебелина 25 см, бетонна стена с чакъл, дебелина 25 см и др.

Пожароустойчивостта на носещи и / или не-носещи конструкции (стена, таван, колона, лъч и др.) е способността на конструкцията или на нейната част да отговаря на изискваните изисквания за носеща способност и / или топлоизолация, и / или цялостност, и / или механично въздействие в случай на пожар (стандартно или

проектирано). Времето за пожароустойчивост (най-краткото време, през което са изпълнени изискванията за настройка) се изразява в минути и се обозначава със следните номера: 15, 20, 30, 45, 60, 90, 120, 180, 240, 360.

Трябва да се осигурят следните елементи, за да се предотврати разширяването на пожара:

- осигуряване на безопасно разстояние между конструкциите (минимум 3м),- прилежащите сгради трябва да бъдат разделени от пожароустойчиви стени (противопожарна мощност - 90 мин.);
- при конструкции с наклон на покрива, пожароустойчивите стени трябва да са по-високи от покрива (минимум 0,3-0,5 метра или, ако покривите са в двойна конзола, от двете страни трябва да се поставят пожароустойчиви стени под покривното покритие, дължина 0, 5 м);
- в зависимост от пожарният потенциал, физическата структура на съоръжението е да има материали с многократно пожароустойчивост;
- вертикалното разширяване на пожара е предотвратено чрез монтаж на подходящи строителни бариери (парапети, минимална дължина 1,2 м);
- предотвратяване на хоризонтално разпространение на пожара между пожароизвестителните сектори, чрез монтиране на противопожарни конструкции и др.

1.3.1.5. Риск от възникване на пожар в промишлеността

Основните отрасли, които се развиват на територията на община Костенец са:

- Целулозно-хартиена промишленост;
- Хранително-вкусова промишленост;
- Търговия;
- Туризъм;
- Транспорт;
- Услуги (шивашки, дърводелски, занаятчийски монтьорски и др.);
- Дървообработване;
- Мебелно производство;
- Шивашка промишленост;
- Химическа промишленост;
- Производство на стоки за широко потребление.

За да се класифицират ефективно промишлени обекти, трябва да се определят следните параметри:

- Опасност от пожари в обекта;
- Размер;
- Значение;
- Местоположение;
- Разстояние от общинските звена за защита;
- Достъпност.

Всеки производствен план е специфичен, като се вземат предвид материалите, начините на производство, технологията на производство, транспортирането, разстоянието и т.н. Степента на опасност от пожар в даден промишлен завод зависи пряко от посочените по-горе елементи.

За всяка локация са присъщи с няколко пожарни опасности, които, могат да бъдат класифицирани по следния начин:

- опасност от суровини (производни на нефт);
- опасност от технологичния процес;
- опасност от устройства и инсталации за захранване;
- опасност от природни бедствия.

Голям брой пожари и експлозии възникват поради неспазване на елементарните изисквания за защита поради неправилно боравене, неспазване на изискването за задължително обучение на служителите, липса на дисциплина и т.н.

В случай на пожар в Община Костенец реалните щети са много по-големи от преките щети поради загубите на икономическия отрасъл.

Превантивната защита, като най-важната част от защитата против пожари и експлозии, представлява набор от технически, технологични и организационни мерки за елиминиране на възможността от възникване на пожар и експлозия.

Посоченото по-горе се отнася до следното:

- мерките за противопожарна защита, взети по време на проектирането и изграждането на производствени мощности
- мерки за защита от пожар и експлозия, които се прилагат по време на технологичния процес, т.е. използване на производствените мощности

Организационни мерки за защита

Организационните мерки за защита предполагат следното:

- задълбочени познания, посрещане на изискванията за защита от пожари и експлозии по време на технологичния процес;
- разясняване на основните причини за възникване на пожар при технологичен процес или операция на служителите в производствения процес;
- редовен контрол и проверки на устройства за защита и контрол;
- водене на документация и план за основен ремонт, почистване и смазване и др.;
- обучение в областта на защитата от пожари и експлозии, и тестване на познанията за всяка позиция;
- обучение на служителите за използване на пожарогасителни устройства за гасене на първични пожари;
- определяне на процедурите за алармиране, локализация и пожарогасене;
- определяне на пътищата за евакуация на хора, оборудване и материали в случай на пожар;

Технологичният процес на работа представлява една от най-значимите опасности от пожар. Физико-химичните характеристики на материалите (по отношение на тяхната запалима и експлозивна способност) са важни за характера на производството и оценката на опасностите. Освен това, матрицата на обработката на такива материали по време на процеса (температура, налягане и т.н.) също е важна.

Всички останали елементи, придружаващи инсталации и инсталации на промишлени съоръжения.

Технологично-технически мерки за защита

Технологичните мерки за противопожарна защита включват:

- познаване на физико-химичните характеристики на веществата по отношение на тяхната запалима и експлозивна способност по време на производството;
- познаване на количеството запалими и експлозивни вещества в производствения процес и поддържане на технологичния процес;
- възможност за появата / проникването на възпламеними компоненти и смеси от устройства и линии в производствената зона и начини за отстраняване на такава авария;

- предвиждане на евентуалните появи, на източници на пожар и подсигуряване, че те не са в контакт с горящите вещества;
- определяне на възможните процеси на развитие на пожара;
- подмяна на опасна технологична операция с по-малко опасни;
- изолиране и преместване на опасни части от технологичния процес в специална зона и в открито пространство;
- намаляване на количеството на възпламеним материал в технологичния процес;
- премахване на възможността запоява на експлозивни смеси;
- съхранение на запалими вещества и боравенето с тях в атмосфера на инертен газ;
- херметизация на производствения процес и др.

Техническите мерки за противопожарна защита включват следното:

- определяне и обозначаване на възможни структурни, сглобяеми и експлоатационни дефекти на устройства и оборудване, които могат да предизвикат пожар по време на работа;
- анализ на необходимостта от контролно-измервателно и регулиращо оборудване с цел предоставяне на строго определени параметри за поддържане на технологичния процес;
- определяне на целта за прилагане на автоматични устройства за дистанционно управление на технологични процеси от едно място;
- осигуряване на оборудване и осигуряване на преминаване през специални противопожарни врати и бариери и др.

Местоположение

Микро и макро локациите са важни елементи от технологичния процес по отношение на постигането на зададените параметри на производството и осигуряването на безопасни условия на труд.

Макро разположение - по отношение на противопожарната защита, трябва да отговаря на следните изисквания:

- подходящи пътища за достъп;
- посоката на чести, периодични ветрове не трябва да застрашава прилежащите съоръжения и обратно;

- осигуряване на безопасно депониране или премахване на отпадъчни вещества;
- трябва да има достатъчно вода както за технологията, така и за случаите на пожарогасене;
- местоположението на противопожарното звено трябва да бъде съобразено така, че да позволява навременна намеса.

Микро местоположение - представлява разположението на специфични съоръжения в средата на работната организация на производствени предприятия, складове, административни сгради, работилници, котелни помещения и трябва да отговаря на изискванията за защита от пожар и експлозия.

Основните елементи на подходящ подбор на съоръженията в рамките на промишлените среди са:

- адекватно разположение на обектите и осигуряване на подходящо разстояние с цел премахване на взаимна опасност;
- групиране на съоръженията съобразно тяхното предназначение;
- подходяща организация на зелените повърхности - естествени препятствия, които предпазват от пренасянето на огън от едно съоръжение в друго;
- подходяща организация на пътищата, което позволява свободното придвижване на противопожарните превозни средства, както и евакуацията на хора и материали;

От гледна точка на противопожарната защита може да се постигне най-високо ниво на безопасност, ако промишленият комплекс е разделен на следните зони: производствена зона, складова зона, работна зона, административна зона и др.

Транспортът в рамките на съоръжението трябва да бъде организиран по начин, който позволява достъп на противопожарни автомобили до всички съоръжения, както и до мястото за водоснабдяване.

1.3.1.6. Опасност от възникване на пожар в трафика

В общината има железопътен, автобусен и автомобилен транспорт. В близост до община Костенец се намира летището в гр. Долна баня, което извършва частни полети. Транспортното обслужване на територията на община Костенец в момента се извършва по всички направления от приета транспортна схема от частни превозвачи. Автобусните линии са градски, междуселищни и междуградски. Железопътна мрежа включва участък от ЖП линия „София - Пловдив – Димитровград” (пътнически, бързи

и експресни влакове) с две гари - гр. Костенец и гр. Момин проход. Една от най-големите заплахи за възникване на пожар са от спирачните системи на преминаващите влаков район от ЖП гара Мирово до гр. Момин Проход. През последните година са възникнали 4 малки пожара. През 2012 година възниква голям пожар при което изгарят над 400 декара от землището. През територията на общината преминава и АМ „Тракия“. Друга причина за възникване на пожари са запалване или самозапалване на автомобили, автобуси, камиони и цистерни превозващи гориво или други запалителни или взривоопасни вещества. За превенция от тези пожари е необходимо изграждането на минерализовани ивици.

1.3.1.8. Опасност от възникване на пожари в сметища

На територията на Община Костенец се образуват различни видове отпадъци, като категорично преобладават делът на битовите и селскостопанските. Количество на ТБО е 4 200 т. Производствените отпадъци са в малки количества. Строителните отпадъци са приблизително около 25-30 тона годишно. Общинските отпадъци се транспортират до Регионален център за управление на отпадъците в гр. Самоков. Регионалната система е разположена в местност на около 38 km от гр. Костенец.

Община Костенец има сключени договори за управление на опасни отпадъци с организации, притежаващи необходимите разрешителни.

На територията на община Костенец от 2004 г. е въведена система за разделно събиране на хартия, пластмаси и стъкло. Обхванати са следните населени места: гр. Костенец, гр. Момин проход и с. Костенец.

В общинската програма за управление на отпадъците са предвидени мерки за ограничаване на замърсяване от сметищата, тяхната реконструкция и привеждане в съответствие с нормативните изисквания. Една от най-големите заплахи за възникване на пожари в сметищата са лицата с неоторизиран достъп и търсещи средства за препитание в тях, самозапалванията от счупени стъкла и др.

1.4. Честота и интензивност на пожарите в Община Нишка Баня

Градска община Нишка Баня е район с висок риск от възникване на пожар на открито. Високите температури през летния период, последвани от слаби валежи и чест вятър, увеличават риска от възникване на пожар.

Това е особено видимо в периода юни-октомври, когато приключва вегетационният период. Това създава суха материя (сухо гориво), която е лесно запалима и която се

разпространява много бързо. За този период са характерни високи температури, които са важен фактор за активиране и разпространение на пожари.

На територията на общината, пожарите настъпват често през летния период (юни, юли, август и септември). По отношение на характеристиките, тези пожари обикновено се срещат на открито място (гори и храсти). Човешкият фактор допринася в голяма степен за възникването на пожари. Нивото на оперативна бдителност на защитния екип и спасителните звена се повишава на по-високо ниво, с цел проблемът да бъде преодолян.

Пожарът в затворени зона е характерен за жилищни сгради, икономически обекти, складове и подобни съоръжения. Най-голям брой пожари се появяват през зимните месеци, когато населението използва печки на твърдо гориво и електрическа енергия.

През зимните месеци пожарите обикновено са предизвикани от комините. Неравномерното почистване на комините и слоевете от частици, които не са изгорени, увеличават риска от възникване на пожари.

Пожари на открито се появяват често на територията на градска община Нишка Баня. В по-голямата част от случаите огънят е причинен от човешки фактор. Характерът на пожара изисква ангажирането на голям брой пожарникари и противопожарни автомобили. Освен това такива пожари изискват териториално покритие на застрашената зона, което често е проблематично за пожарните екипи поради липсата на човешки ресурси и оборудване.

Запалването на моторни превозни средства често се случва по време на автомобилни катастрофи и повреди на превозните средства. За да се постигне успешна намеса чрез противопожарна дейност, бързината на реакцията е от решаващо значение. Основният проблем е липсата на РР пожарогасители тип "S1, S2, S3", в по-голямата част от малките пътнически автомобили. По отношение на товарните превозни средства, наличието на такива пожарогасители е законово определено.

Възпламеняването на електрически инсталации и предавателни устройства представляват пожари, които изискват специално оборудване и пожарогасителни устройства. По принцип, този тип пожар се гаси с CO₂ и прах.

1.4.1 Анализ на риска

1.4.1.1 Опасност от възникване на пожар в горския комплекс

Горите представляват важен елемент от околната среда. Те са важен фактор за развитие на селските райони и представляват един от потенциалите за икономическо развитие на общината. Пожарният риск в горския комплекс зависи от следното:

- Географско положение;
- Геоморфологични особености на терена;
- Сезон;
- Наличие на горими материали (сухо дърво, клони, листа и т.н.);
- Палене на огньове в горите (овчари, алпинисти, туристи и др.);
- Експлоатация на горите;
- Преднамерени пожари;
- Топлинно действие на слънцето върху стъклени повърхности;

Последствията от горските пожари зависят от:

- тип на пожара;
- вид на гората;
- време на възникване на пожара и продължителност;
- размер на огнената площ и състоянието на горската екосистема.

1.4.1.2. Опасност от възникване на пожар в градските паркове и зелените площи

На територията на общината се намира природен парк "Сисево дефиле", който е под защитата на местната администрация. Общинското предприятие ЈКР Mediana Ниш, поддържа редовно парка и зелената зона. През пролетните месеци цялата зелена площ в центъра на града бива окосена. Окосената трева се събира и транспортира до мястото за изхвърляне. Комуналните контейнери с обем 1,1 м³ са опасни през зимния период, тъй като населението изхвърля в тях неизгорели енергийни източници.

1.4.1.3. Риск от възникване на пожар в района на селското стопанство

Царевица, зеленчуци и плодове се отглеждат На обработваемата земя на територията на градска община Нишка Баня, се отглеждат царевица, зеленчуци и плодове. Периодът на узряване е опасен за възникване на пожар, тъй като сухата растителност е лесно запалима. Рискът от възникване на пожар е много висок в районите, където се отглежда царевица. Най-честата причина за пожара е главно човешкия фактор (случайност, умишъл или небрежност от преминаващи лица, хвърляне на стъклени предмети в

района и т.н.). За да се избегнат посочените по-горе проблеми, обработваемите площи трябва да бъдат далеч от пътищата, културите трябва да се контролират редовно, селскостопанската техника да се проверява по време на засяване на растенията и т.н. След сеитба останалият материал трябва да се отстрани от повърхността на почвата, тъй като може да стане твърдо гориво, което увеличава разширяването на огъня. Зоните за съхранение на пшеница и други храни следва да отговарят на всички изисквания за безопасност. Електро инсталацията на съоръженията трябва да се проверява редовно.

1.4.1.4. Риск от възникване на пожар в обществените съоръжения

Обществените обекти са сгради, където се срещат голям брой хора, за да упражнят своите права и задължения. Това се отнася до здравни, образователни, културни, научни, художествени, социални или места за хранене.

Безопасността на всички хора, които пребивават на такива места, е от решаващо значение при изграждането на обществени обекти. Планове за сигнализация и евакуация трябва да се посочват на видими места. Всяко обект, по-голям от 1000 квадратни метра, трябва да притежава система за пожарогасене (спринклер) като защитна мярка.

а) паметници на културата и обекти, защитени територии с обществено значение Арт Колония Сичево и военният манастир "Света Петка Иверика" се намират на територията на градска община Нишка Баня. Тези обекти не притежават стабилна инсталация за пожарогасене.

б) Национални паркове

Природен парк "Сисево ждрело" и специална резервация "Желанишко дефиле" се намират на територията на Община Нишка Баня. Нито едно от тези две важни места не разполага с видеонаблюдение, което би осигурило бързо организиране и ефикасно локализиране на възможен инцидент.

в) Туристически капацитет

Хотелите, като обществени обекти, са особено изложени на потенциална опасност от пожар. Упълномощеното министерство трябва редовно да контролира тези съоръжения.

Горепосочените съоръжения трябва да имат противопожарна инсталация и стабилна инсталация за пожарогасене. Евакуационната пътека и хотелският чертеж трябва да бъдат поставени на видимо място в рамките на хотела. Състоянието на всички пожарогасителни устройства и хидранти трябва да се контролира два пъти годишно в съответствие с действащия закон.

г) Образователни институции

По отношение на противопожарната защита, образователните институции се класифицират в категорията на съоръжения с висок риск. Заради големия брой деца пребиваващи ежедневно в тези обекти, системата за противопожарна защита трябва да бъде повишена на максимално ниво. Освен регулярния контрол на предпазните мерки за противопожарна защита, функционалността на мрежата от хидранти и пожарогасителите трябва да се контролира редовно.

д) Здравни заведения

Здравните заведения, са жизненоважни за функционирането на една общност и като такива са категоризирани като съоръжения с висока степен на риск от пожар. Редовният контрол на всички пожарогасителни устройства и инсталации е задължителен. Всички устройства се контролират редовно, минимум два пъти годишно. Обектите трябва да съдържат схеми за евакуация.

1.4.1.5. Опасност от възникване на пожар в електроцентрали и инсталации

Всички съоръжения на електроснабдителната мрежа могат да бъдат класифицирани като:

- Производствени;
- Преносни;
- Разпределителни.

На територията на общината има две водноелектрически централи: "Света Петка", мощност 645 kW, построена през 1908 г. и мощност "Sicevo" 1,69 mW, построена през 1931 г. В случай на пожар на електрически инсталации се използват пожарогасители с CO₂.

1.4.1.6. Риск от възникване на пожар в промишлеността

За да се класифицират ефективно промишлени обекти, трябва да се определят следните параметри:

- Опасност от пожари в обекта;
- Размер;
- Значение;
- Местоположение;
- Разстояние от общинските звена за защита;
- Достъпност.

Всеки производствен план е специфичен, като се вземат предвид материалите, начините на производство, технологията на производство, транспортирането, разстоянието и т.н. Степента на опасност от пожар в даден промишлен завод зависи пряко от посочените по-горе елементи.

Размерът на елемента е важен, тъй като Законът за противопожарната охрана определя задължението за създаване на противопожарни единици или противопожарни мощности в по-големи производствени предприятия, които са класифицирани като степен I и II степен на опасност от пожар. Класификацията се извършва от Министерството на вътрешните работи и секторите за извънредни ситуации в Ниш, в съответствие с правилника и законите, които определят противопожарните системи. Пожарната защита предполага превантивни мерки за елиминиране на причините за произшествия, както и мерки за смекчаване на последиците от пожар. Превантивните мерки предполагат прилагането на правни разпоредби в областта на противопожарната защита.

Градската община Нишка Баня разполага с мрежа от хидранти, голяма част от които са частично действащи и не отговарят на действащите технически изисквания.

За всяка локация са присъщи сняколко пожарни опасности, които . могат да бъдат класифицирани по следния начин:

- опасност от суровини (производни на нефт);
- опасност от технологичния процес;
- опасност от устройства и инсталации за захранване;
- опасност от природни бедствия.

Голям брой пожари и експлозии възникват поради неспазване на елементарните изисквания за защита поради неправилно боравене, неспазване на изискването за задължително обучение на служителите, липса на дисциплина и т.н.

В случай на пожар в градска община Нишка Баня реалните щети са много по-големи от преките щети поради загуба на икономика, задължение за реконструкция, поправяне, загуба на пазара и др.

Основното искане за защита от пожар и експлозия предполага организационни и техническо-технологични мерки за защита.

Превантивната защита, като най-важната част от защитата против пожари и експлозии, представлява набор от технически, технологични и организационни мерки за елиминиране на възможността от възникване на пожар и експлозия.

Посоченото по-горе се отнася до следното:

- мерките за противопожарна защита, взети по време на проектирането и изграждането на производствени мощности;
- мерки за защита от пожар и експлозия, които се прилагат по време на технологичния процес, т.е. използване на производствените мощности.

Организационни мерки за защита

Организационните мерки за защита предполагат следното:

- задълбочени познания, посрещане на изискванията за защита от пожари и експлозии по време на технологичния процес;
- разясняване на основните причини за възникване на пожар при технологичен процес или операция на служителите в производствения процес;
- редовен контрол и проверки на устройства за защита и контрол;
- водене на документация и план за основен ремонт, почистване и смазване и др.;
- обучение в областта на защитата от пожари и експлозии, и тестване на познанията за всяка позиция ;
- обучение на служителите за използване на пожарогасителни устройства за гасене на първични пожари;
- определяне на процедурите за алармиране, локализация и пожарогасене;
- определяне на пътищата за евакуация на хора, оборудване и материали в случай на пожар.

Освен организационните мерки, приетата Наредба за противопожарна защита цели да регулира следните въпроси:

- поддържане на реда на територията на общината, пътища, достъп до сградите, съоръженията и водоснабдителните обекти;
- движение на превозни средства и разпределение на товара в рамките на инфраструктурните съоръжения;
- организация на работа с открит пламък и инструменти, които генерират искри, както и други операции, които могат да предизвикат пожар или експлозия;
- поддържане на устройства за пожарогасене и системи за откриване и сигнализиране на пожари;
- процедури в случай на пожар;
- процедура за транспортиране на запалими и експлозивни вещества;
- начини за съхраняване на запалими и експлозивни вещества в растения, работилници, складове и други места;
- начините и места за изхвърляне на отпадъци в инсталации, цехове, работни места, паркове, пешеходни пътеки и процедури за третиране на отпадъци;
- места, със забрана на тютюнопушенето, използването на открит пламък и устройства, които създават искри.

Технологичният процес на работа представлява една от най-значимите опасности от пожар. Физико-химичните характеристики на материалите (по отношение на тяхната запалима и експлозивна способност) са важни за характера на производството и оценката на опасностите. Освен това, матрицата на обработката на такива материали по време на процеса (температура, налягане и т.н.) също е важна.

Всички останали елементи, придружаващи инсталации и инсталации на промишлени съоръжения.

Технологично-технически мерки за защита

Технологичните мерки за противопожарна защита включват следното:

- познаване на физикохимичните характеристики на веществата по отношение на тяхната запалима и експлозивна способност по време на производството;
- познаване на количеството запалими и експлозивни вещества в производствения процес и поддържане на технологичния процес;
- възможност за появата / проникването на възпламеними компоненти и смеси от устройства и линии в производствената зона и начини за отстраняване на такава авария;

- предвиждане на евентуалните появи, на източници на пожар и подсигуряване, че те не са в контакт с горящите вещества;
- определяне на възможните процеси на развитие на пожара;
- подмяна на опасна технологична операция с по-малко опасни;
- изолиране и преместване на опасни части от технологичния процес в специална зона и в открито пространство;
- намаляване на количеството на възпламеним материал в технологичния процес;
- премахване на възможността запоява на експлозивни смеси;
- съхранение на запалими вещества и боравенето с тях в атмосфера на инертен газ;
- херметизация на производствения процес и др.

Техническите мерки за противопожарна защита включват следното:

- определяне и обозначаване на възможни структурни, сглобяеми и експлоатационни дефекти на устройства и оборудване, които могат да предизвикат пожар по време на работа;
- анализ на необходимостта от контролно-измервателно и регулиращо оборудване с цел предоставяне на строго определени параметри за поддържане на технологичния процес;
- определяне на целта за прилагане на автоматични устройства за дистанционно управление на технологични процеси от едно място;
- осигуряване на оборудване и осигуряване на преминаване през специални противопожарни врати и бариери и др.

Местоположение

Микро и макро локациите са важни елементи от технологичния процес по отношение на постигането на зададените параметри на производството и осигуряването на безопасни условия на труд.

Макро разположение - по отношение на противопожарната защита, трябва да отговаря на следните изисквания:

- подходящи пътища за достъп;
- посоката на чести, периодични ветрове не трябва да застрашава прилежащите съоръжения и обратно;

- осигуряване на безопасно депониране или премахване на отпадъчни вещества;
- трябва да има достатъчно вода както за технологията, така и за случаите на пожарогасене;
- местоположението на противопожарното звено трябва да бъде съобразено така, че да позволяванавременна намеса ;

Микро местоположение - представлява разположението на специфични съоръжения в средата на работната организация на производствени предприятия, складове, административни сгради, работилници, котелни помещения и трябва да отговаря на изискванията за защита от пожар и експлозия.

Основните елементи на подходящ подбор на съоръженията в рамките на промишлените среди са:

- адекватно разположение на обектите и осигуряване на подходящо разстояние с цел премахване на взаимна опасност;
- групиране на съоръженията съобразно тяхното предназначение;
- подходяща организация на зелените повърхности - естествени препятствия, които предпазват от пренасянето на огън от едно съоръжение в друго;
- подходяща организация на пътищата, което позволява свободното придвижване на противопожарните превозни средства, както и евакуацията на хора и материали.

От гледна точка на противопожарната защита може да се постигне най-високо ниво на безопасност, ако промишленият комплекс е разделен на следните зони: производствена зона, складова зона, работна зона, административна зона и др.

Транспортът в рамките на съоръжението трябва да бъде организиран по начин, който позволява достъп на противопожарни автомобили до всички съоръжения, както и до мястото за водоснабдяване.

1.4.1.7. Опасност от възникване на пожар в трафика

Поради голямата честота на трафика, магистрала Е 771 Ниш-Пирот е призната за опасна зона, когато става дума за риск от възникване на пожар. Освен посочената

магистрала, път А1, коридор 10 е определен като високорискова магистрала. Отдел "Защита на градската община" Нишка Баня не разполага с достатъчен брой автомобили за локализиране на пожара. В общината липсват РР-пожарогасители тип С и CO₂, които се използват в противопожарни действия. Вместо това ведомството използва вода като преходен разтвор, който може да причини допълнителни щети на превозните средства.

III. ОЦЕНКА НА НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ И ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ

1.1. Оценка на необходимите ресурси и средства

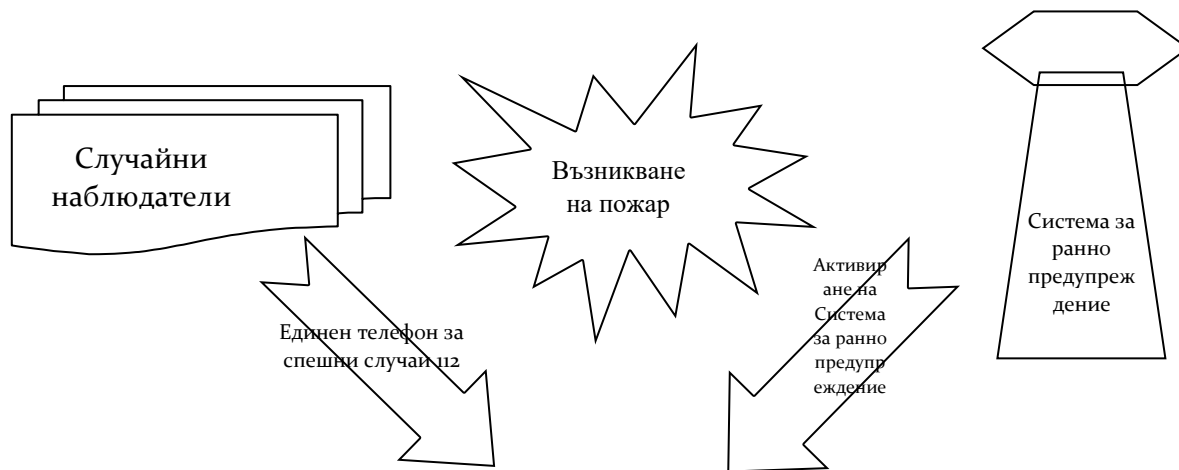
Общите ресурси и потенциал за опазване и спасителни действия на територията на общините Костенец и Нишка Баня са както следва:

- областна администрация;
- областен щаб за координация;
- общинска администрация;
- доброволни формирования;
- общински структури;
- съставни части на Единната спасителна система на общинско ниво;
- Звена за защита и спасителни действия на Община Нишка Баня,
- Доброволна асоциация за пожарогасене Нишка Баня,
- Отдел на Министерството на вътрешните работи, Нишка Баня,
- Оперативни звена за защита и спасителни действия на територията на град Ниш,
- юридически лица, които са квалифицирани за защита и спасителни действия,
- граждански асоциации за защита и спасителни действия,
- органи на държавната администрация.

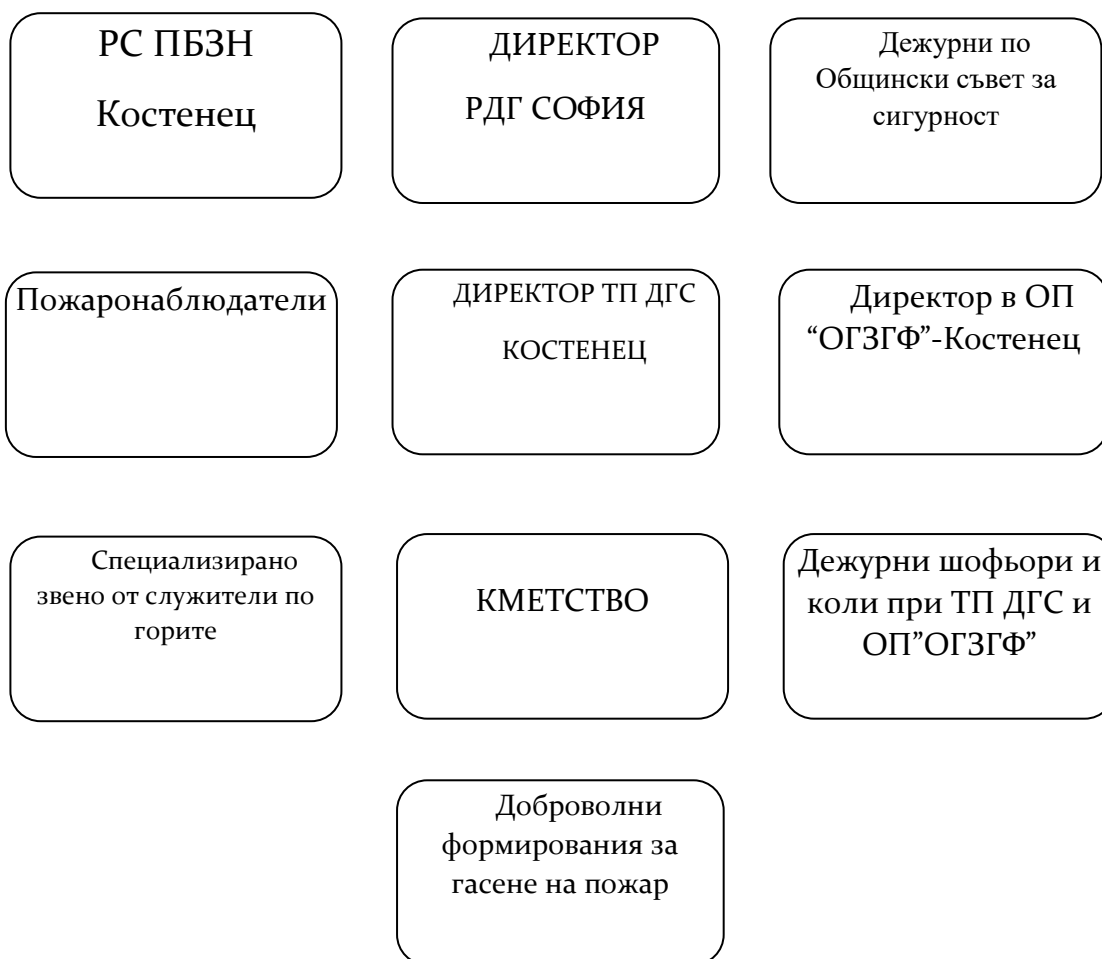
Звена за защита и спасителни действия на град Костенец: Общински щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия, Доброволно формирование „Костенец”, ръководството на РДГ София, ТП ДГС Костенец, ОУ „ПБЗН” гр. София и РС”ПБЗН” гр. Костенец. Общинско Предприятие ”Общински гори и земи в горски фонд ” гр.

Костенец, осигурява обезопасяването на пожарищата след тяхното ограничаване или гасене и организират наблюдения за евентуално възобновяване на пожара.

Схема за оповестяване при възникване на пожари в община Костенец

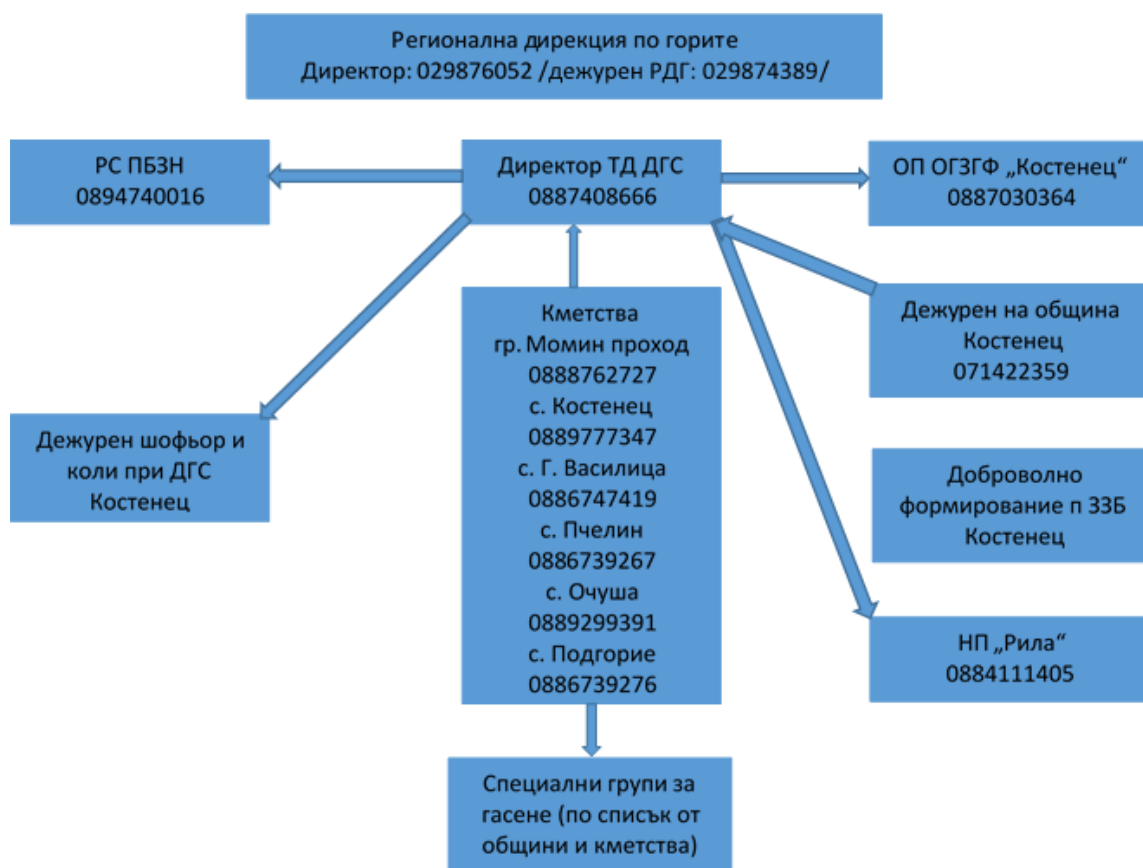
ЗВЕНО ЗА РЕАКЦИИ ПРИ КРИЗИ

С П И С Ъ К на лицата осъществяващи контакти и взаимодействие с органите на РС“ПБЗН“ гр.Костенец

1. Директор - „Гражданска защита”
2. Дежурен за Общинска служба по сигурност

Схема за оповестяване при възникване на горски пожари

При възникване на пожарна опасност се прилага одобрения годишен оперативен план за противопожарната дейност в горите собственост на Община Костенец през съответната година, на основание чл. 141, ал. 1 от Закона за горите и наредба № 8, наличен в сградата на общината.

Звена за защита и спасителни действия на град Нишка Баня

Звена за защита и спасителни действия са: звена за аварийни ситуации, звена за гражданска защита, противопожарни спасителни акции, полиция, сръбски въоръжени

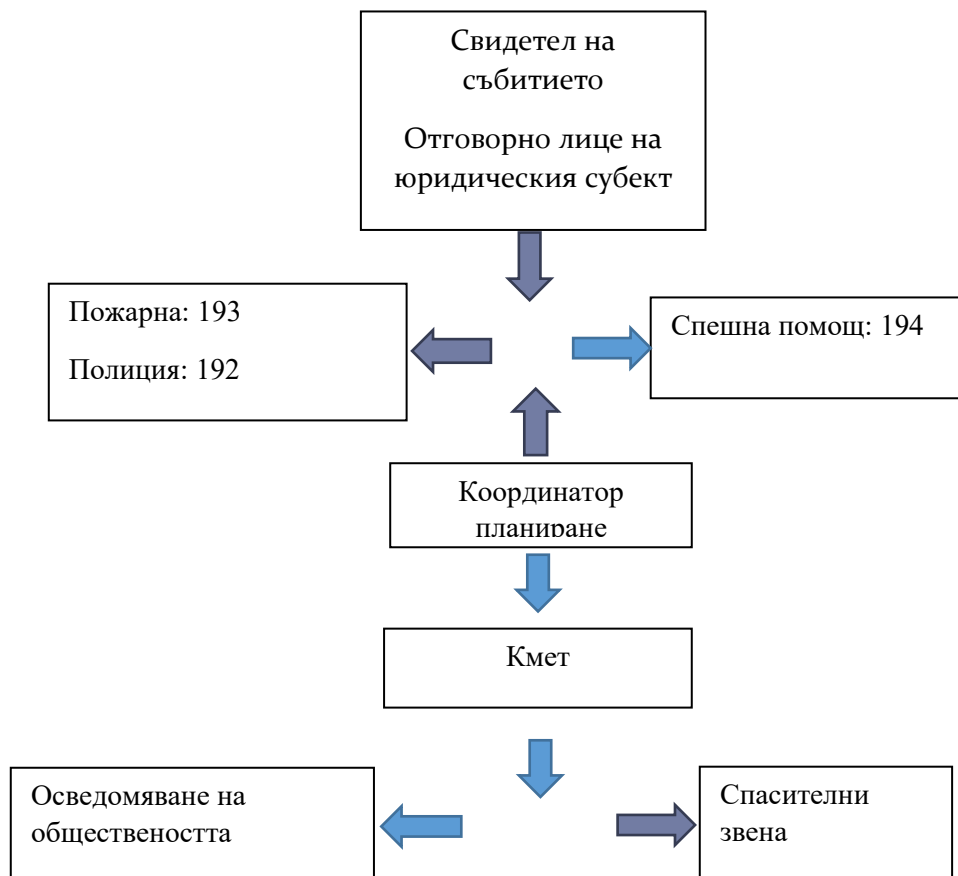
сили и субекти, чиито основни дейности включват спасителни действия и защита, юридически лица, Червен кръст, спасителна служба и сдружения, квалифицирани и оборудвани за защита и спасителни действия.

Екипът, който отговаря за превенция в случай на пожар, е Оперативен отдел ДВД Нишка Баня (наричан от тук нататък "ОУ двд Нишка Баня") със следната административна структура:

1. Началник на ОУ д-р Нишка Баня - отговорник на Община град Нишка Баня - председател на общината
2. Началник на ОУ двд Нишка Баня
3. Заместник началник на ОУ двд Нишка Баня
4. Служител по операциите на ОУ двд Нишка Баня

Основаването на ОУ двд Нишка Баня и изготвянето на Правилник за реагиране при извънредни ситуации за членовете на "Нишка Баня", с всички права и задължения са в ход, в съответствие със закона.

Схемата за информиране в случай на пожар в Община Нишка Баня

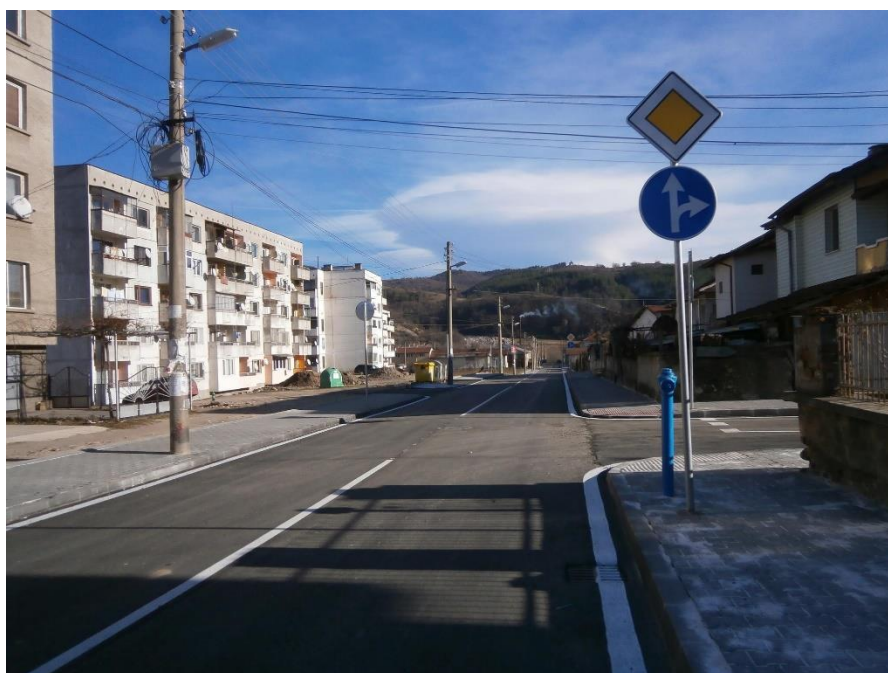

1.1.1. Водоснабдяване в случай на пожар в Община Костенец

През територията на общината преминават реките: Марица, Очушница, Баншница и Стара река (Крайна и Чавча). Има и 12 броя водоеми и язовири. Всички те могат да бъдат използвани за водоснабдяване в случай на пожар.

В населените места на територията на общината има изградена мрежа от хидранти за водовземане в случай на пожар. Използвани са приземни (старите) и надземни (новите) хидранти, с диаметър Ø 80-90:

- ☒ Град Костенец – зад РС”ПБЗН” гр. Костенец; ул. „Средна гора”; ул.„Славей”; в двора на хладилната база; ул.”Родопи”; в дворовете на „Костенец Пейпър Мил” ЕАД; „Фаер Продъкт Плам България” /бившата кибритна фабрика/; „Синхрон Инвест”; при „Актив комерс”; ул. „Зорница”, ул. „Оборище”, ул. „Акция.”
- ☒ Град Момин проход: под читалище „Гео Милев”; в сградата на хотел „Еледжик”; в двора пред санаториумите.
- ☒ Село Костенец: ул. „Иван Вазов”, ул. „Христо Ботев”, ул. „Пипериче”.
- ☒ Курортен комплекс „Костенец”;
- ☒ в почивните станции „Констанция” и хотел „Костенец”
- ☒ Село Пчелин в сградата на кметството
- ☒ Курортен комплекс „Пчелински бани” – втората улица в ляво по посока на ресторанта.
- ☒ Село Горна Василица: махала „Гледжова” в края ѝ откъм махала „Нова”; зад кметството; Махала „Нова”- в стопанския двор.
- ☒ Село Очуша: под чешмата на главния път при манастира „Свети Илия”

1.1.2. Налични материални активи в Община Костенец

На територията на община Костенец има Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението” гр. Костенец, разполагаща с личен състав – 23 души и техника:

- пожарни автомобили (IVECO) – 2 бр.;
- Мерцедес 308D – аварийно-спасителен автомобил – 1 бр.;

Изградени са 4 броя противопожарни депа, собственост на община Костенец:

- ☒ гр. Костенец, ул. „Теменуга” №2
- ☒ с. Костенец, ул. „Здравец”
- ☒ с. Очуша в сградата на кметството;
- ☒ с. Подгорие в сградата на кметството

Те са оборудвани с:

- ☒ Моторен трион Хускварна – 8 бр.
- ☒ Лопата с дължина от 1 до 1,6 м. – 40 бр.
- ☒ Кирка с дължина от 0,8 до 1,2 м. – 12 бр.
- ☒ Брадва с дължина от 0,8 до 1,2 м. – 12 бр.
- ☒ Тупалка за гасене на огън с дължина от 1,5 до 2 м. – 60 бр.
- ☒ Мотика с дължина от 1 до 1,3 м. – 20 бр.
- ☒ Радиостанция – 4 комплекта
- ☒ Кофа за вода – 16 бр.
- ☒ Съд за вода 200л. – 4 бр.
- ☒ Гръбна пръскачка 16 до 22л. – 16 бр.

- ☑ Бинокли – 4 бр.

Изградени са 3 броя пожаронаблюдателни кули за ранно откриване на пожар. Те разполагат с термални камери и камери за видеонаблюдение с оптично увеличение. Кулите обхващат цялата територия на общината и при регистриране на пожар, подават сигнал към изграждения, в сградата на общинска администрация, Център за наблюдение.

На територията на общината има изградено Общинско предприятие „Общински гори и земи в горски фонд” (ОП „ОГЗГФ”), разполагащо със следната техника:

- ☑ Високопроходими автомобили УАЗ – 3 бр.
- ☑ Лада НИВА – 1 бр.

Техните доброволци разполагат със следното оборудване:

- ☑ Високопроходими автомобили VW Amarok – 2 бр.
- ☑ Пожарогасител – раница – 2 бр.
- ☑ Пожарогасители 6 кг. ABC – 2 бр.
- ☑ Тупалки за гасене – 2 бр.
- ☑ Медицинска апаратура за спешна помощ – 1 бр.
- ☑ Санитарна чанта за първа помощ – 1 бр.

- ☑ Водни помпи – 2 бр.
- ☑ Фенерчета - 5 бр.

И лични предпазни средства: защитно облекло за борба с горски пожари – 10 бр., каски – 10 бр., защитни ръкавици, защитни ботуши

На територията на общината има ТП ДГС – Костенец, което също разполага с гасачески групи, имащи високопроходими автомобили: УАЗ, Лада НИВА, Тойота, оборудвани депа, съгласно

Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за Условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Всички предприятия на територията на общината разполагат с хидранти или вътрешни пожарни кранове, както и групи за гасене, оборудвани с пожарогасители и тупалки.

Обществените сгради в т.ч. административни, хотели, заведения за хранене, къщи за гости, читалища, училища и детски градини имат вътрешни пожарни кранове и пожарогасителни средства, според Наредба № 8121з-647 от 01.10.2014 г. на МВР и МИП.

1.1.3. Оценка на човешките ресурси и материални активи за подпомагане в Община Костенец

Непосредственото организиране на борбата с пожари в горските територии общинска собственост, се извършва от органите по пожарна безопасност и спасяване от Общинско Предприятие "Общински гори и земи в горски фонд", гр.Костенец.

Всяко лице /местен,служител,турист и др./забелязал пожар в горските територии е длъжен незабавно да уведоми органите на ПБЗН на телефон 112 и на Общинско Предприятие "Общински гори и земи в горски фонд" гр.Костенец на тел: 07142/20-92.

При подаден сигнал за горски пожар Директора или упълномощено лице,организира специализираната група за гасене съгласно Заповед РД-8/12.03.2018 год. или група от служители и горски работници, обучени и инструктирани за разузнаване и начална атака, а така също първоначални действия и координация при гасенето на пожара.

Сведенията от разузнаването, според развитието на пожара се предоставя на структурните звена на РС"ПБЗН", РДГ София и кметствата. Те съдържат ориентировъчни данни за вида на пожара и големината на обхванатата от него площ, направлението, в което се разпространява пожара и наличието на естествени или изкуствени прегради пред него, евентуални опасни направления за развитието му, както и други специфични особености от пожарната обстановка.

За ОП"ОГЗГФ" гр. Костенец има Заповед, с която е определена един брой противопожарно ядро /специализирана група/ за разузнаване и начална атака на възникнали пожари в района на ОП"ОГЗГФ" гр. Костенец. Определен е и списък на лицата, които ще осъществяват контакт между ОП"ОГЗГФ" и РС"ПБЗН" гр. Костенец.

Всички работници и служители в ОП”ОГЗГФ” са длъжни да са запознати с местоположението на противопожарните средства и правилата за тяхното използване.

Всяко ядро има определен ръководител. Ядрото разполага с автомобил, свързочна техника, средства и облекло за пожарогасене.

Ръководителя на пожарогасенето при пожар:

1. Информира и насочва групите за гасене към мястото на пожара.

2. Анализира сведенията, получени от специализираната група, а при необходимост продължава разузнаването на пожара.

3. По данните от разузнаването прогнозира развитието на пожара, определя тактиката на гасене, прави разчет на необходимите сили и средства за гасене и участие на доброволното формирование на Община Костенец.

4. Определя местата за действие на отделните гасачески групи.

5. Уведомява дежурния в ОП”ОГЗГФ” гр. Костенец за хода на гасенето, при необходимост сигнализира за допълнителни сили и средства за гасене или за включване в гасенето на органи на РС”ПБЗН”. Служител, който фигурира в списъка за осъществяване контакти и взаимодействие се обажда на пожарните служби при необходимост, местното управление – Община / Кметство.

При участие на гасачески групи от местното население, кмета осигурява и организира транспортирането /съгласно чл.142 ал.1 от ЗГ/, помещение, осигурява храна, вода и медицинско обслужване.

Разпорежданията на ръководителя по гасенето на пожара са задължителни за всички участници в него.

След пристигането на органите на РС”ПБЗН” гр. Костенец на пожара, те поемат ръководството на пожарогасителните действия.

При усложняване на обстановката се създава единно ръководство на управление на пожарогасителните работи с участие на постоянната комисия за защита при бедствия, аварии и катастрофи / ПКЗНБАК /, ръководството на РДГ София, ТП ДГС Костенец, ОУ „ПБЗН” гр. София и РС”ПБЗН” гр. Костенец.

Общинско Предприятие ”Общински гори и земи в горски фонд ” гр. Костенец осигурява обезопасяването на пожарищата след тяхното ограничаване или гасене и организират наблюдения за евентуално възобновяване на пожара.

Храна и вода за дежурните служители се осигурява от отговорника за организацията при гасене на горски пожари.

За всеки пожар се съставя протокол с данните за площ по подотдели, дървесен вид, възраст и др., подписан от ОП”ОГЗГФ” гр. Костенец и РС”ПБЗН” гр. Костенец.

1.2.1. Водоснабдяване в случай на пожар в Община Нишка Баня

Реките Нишава, Желастаца, Кутина и Топла река преминават през територията на общината. Поради ограничените ресурси за защита на Отдела за защита в Нишка Баня, голямият брой туристи, които посещават района, и респективно големият брой пожари, има нужда от допълнителна вода, която да се използва за пожарогасене.

Отделът по противопожарна охрана използва хидранти, разположени в центъра на Нишка Баня. Входният профил на хидранти е Ø52 (2 инча), докато има само няколко такива с Ø75.

Селските райони изпитват проблеми с водоснабдяването. Тъй като хидрантите са много отдалечени, не е възможно бързо запълване на цистерните с вода, а селските райони нямат хидранти, които могат да се използват за водоснабдяване.

Има нужда от подобряване на водоснабдителната система по време на пожароопасния сезон и изграждането на нови хидранти в населените места Никола Тесла, Желастаца и Сисево.

Възможността за използване на вода от частни кладенци ще бъде от решаващо значение.

Освен казаното по-горе, водоснабдяването е възможно чрез частни превозвачи, които транспортират питейна вода за нуждите на гражданите.

1.2.2. Налични материални активи в Община Нишка Баня

Градската община Нишка Баня притежава следните активи за защита от пожар и големи аварии:

- Всички обекти са обхванати от външна мрежа от хидранти, като някои обекти имат и вътрешна пожарни кранове. Градската водоснабдителна мрежа захранва хидрантите с вода.

- Алтернативно водоснабдяване с цистерни на градски пожарогасителни звена или общински предприятия.

- Големите туристически съоръжения, като например станциите Радон и Зеленгора разполагат с подходящ брой пожарогасителни устройства. Общинска и полицейска станция Нишка Баня разполагат с достатъчен брой пожарогасители, в съответствие със

законодателството. Посочените съоръжения са разположени в центъра на град Нишка Баня, така че пожарогасителите са лесно достъпни в случай на пожар.

Община Нишка Баня

Почивна станция Радон

Почивна станция Зеленога

Общият капацитет на град Нишка Баня, както и видът на пожарогасителите и хидрантите, в посочените по-горе обекти, са определени в Таблица 1.

Таблица 1 1.

S-100	S50	CO ₂ -25	CO ₂ -10	CO ₂ -5	S-12	S9	S-6H	
3	5	2	4	2	3	82	18	29

Заедно с посоченото оборудване, градската община Нишка Баня и нейните икономически и държавни субекти както и ДВД Нишка баня, трябва да бъдат снабдени със следното оперативно оборудване:

- спасителна чанта с въже
- щори DN 75
- ръчни прожектори
- Тиранти
- Тупалки за гасене
- вили
- лопати
- брадви
- маркучи под налягане
- дюзи
- хидравличен ключ
- изпускателни маркучи
- разпределители с две или три отвори
- различни по размери свързващи муфи
- планки и гайки
- дюзи със средна пана
- достатъчен брой аптечки в обектите
- система за автоматично откриване на пожар в обекти, където използването на такава система е задължително
- безжична комуникационна система (радиостанция или мобилни телефони с номера за предупреждение)
- звукови аларми

- сирени
- видео наблюдение
- пожарогасителни превозни средства за наблюдение и гасене на по-малки пожари в обектите, разположени на територията на град Нишка Баня и горски пожари в околността.

Градската община Нишка Баня понастоящем не притежава по-голямата част от гореспоменатите активи, но е в етап на изграждане и оборудване на ДВД Нишка Баня и квалифициращ организационен отдел като отговор на проблемните на общината. Градската община притежава осем (8) камери, покриващи критични за възникване на пожар райони. Камерите покриват централната горска част на градска община Нишка Баня, както и изворната зона, показана на фигури 1, 2, 3 и 6, част от храстовата растителност близо до река Йеланица и дефиле 4 и 5, както и началните граници на Сисево ждрело край Просек - снимка 7.

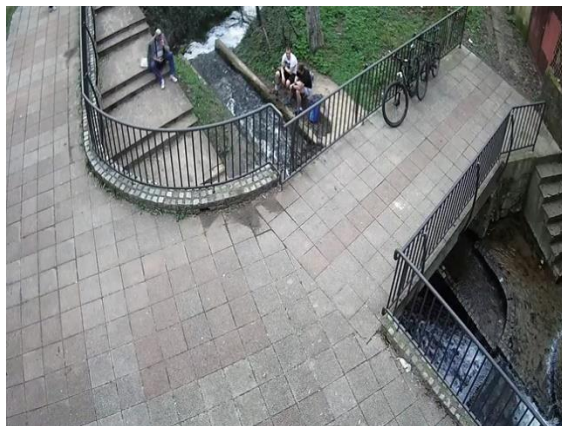
Централен парк Нишка баня

Централна част на Нишка Баня

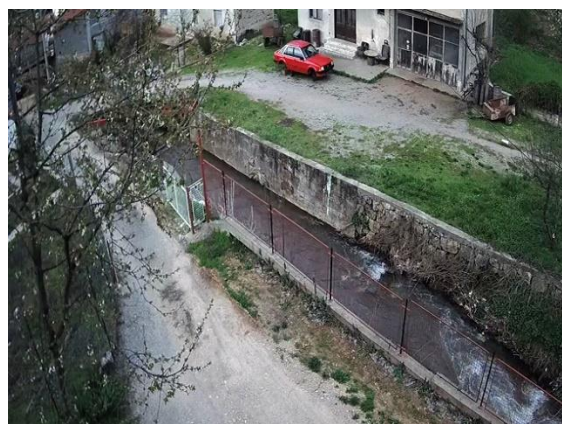
Централна градска част

Река Желасница

Река Желасница

Централна градска част от страната на станция Радон

Първоначална част на Сисево ждрело близо до Просек

Обхващането на посочените места чрез видеонаблюдение е една от ефективните мерки за предотвратяване на пожари, която трябва да се подобри в бъдеще, като се има предвид, наличието на повече опасни и критични точки, които не се наблюдават. Освен това, като се има предвид, че настроените камери са обикновени, а не термовизионни, които обикновено се използват за ранно локализиране, тъй като реагират на внезапна промяна на температурата на повече от 300 m, наблюдението на редовните посетители трябва да бъде 24-7, т.е. изисква ангажиране на служба, която да контролира камерите 24 часа в денонощието, за да получи навременна информация за възникването на пожар. Ако такива действия не са предвидени, превантивната роля на камерите се обезсмислят и реално не могат да бъдат използвани за защита на градската община Нишка Баня от пожар, тъй като пожарът изисква бързо откриване и бърза реакция.

1.2.3. Оценка на човешките ресурси и материални активи за подпомагане в Община Нишка Баня

В случай на авария лице, отговорно за адекватната реакция, може да реагира по два начина:

- в случай на малка злополука, като изтичане на неопасни вещества, локализирането на аварии се възлага на служителя на смени

- в случай на голяма авария отделът, отговарящ за плана за защита при злополуки информира: • Пожарната служба на град Ниш - телефонен номер: 193

- Министерство на вътрешните работи на Република Сърбия - Сектор за извънредни ситуации - телефонен номер: 198

- Отдел за спешна медицинска помощ на град Ниш. След като членовете са преценили ситуацията, се ангажират второ или третостепенни институции за медицинска защита, всички в зависимост от конкретните нужди

- Отдел за опазване на околната среда в местната администрация

Необходимите ресурси се определят от горепосочените звена, в зависимост от информацията, получена от лицето, отговорно за защитата от аварии.

В случай на наличие на отпадъци, бизнес асоциацията трябва да ангажира юридическо лице, което има лиценз за тяхното отстраняване, в съответствие с Правилника за категорията, тестването и класификацията на отпадъците (ДВ, бр. 56 от 10.08 0.2010).

IV ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ

Териториално устройство

Предвидените мерки от териториалното устройство и проектиране са определени в ЗУТ и други проектни документи, които се отнасят до етапното изграждане на обектите.

Предложените мерки са, както следва:

- пътна мрежа, която осигурява достъп на противопожарни автомобили. Достъпът на пешеходци и превозни средства до съоръженията се осъществява чрез вътрешни пътища;
- мрежата от пожарни хидранти е част от водоснабдяването и канализацията, и осигурява достатъчно количество вода за гасене на пожар;
- инвестиционно-технически документи ще се подпомагат със специален план за противопожарна охрана;
- обектите притежават подходящи устройства за гасене на пожар;
- технически защитни устройства (ръчна пожароизвестителна алармена система и панел);
- всички съоръжения са защитени от мълниезащитна инсталация;
- всички обекти са защитени от елементи на инсталация за вътрешно осветление на всички технологични тръбопроводи;
- всички утаителни, свързващи резервоари имат системи (барабанен превключвател) за равнопотенциал между автоцистерните и технологичните инсталации. Електрическата мрежа и инсталациите трябва да отговарят на всички професионални изисквания. Всички обекти разполагат с подходящи пожарогасители. Те следва да имат малко на брой етажи, което позволява бърза и ефективна евакуация на служителите и материалните стоки от обекта в случай на пожар. Свободната зона в рамките на плана е огнеупорен екран, който осигурява постоянна зона на преминаване.

Съществуват няколко вида опасности от нежелани събития във всяка местна администрация (община).

Събитията могат да бъдат класифицирани като:

- опасност от суровини;
- опасност от технологичния процес;
- опасност от полуготови и готови продукти;

- опасност от устройства за хранване и инсталации;
- опасност от природни явления.

Повечето произшествия се дължат на небрежност по отношение на елементарни стандарти за защита, неправилно боравене, невъзможност за обучение на служителите, липса на дисциплинарни мерки и др.

Последствията от такива грешки са опустошителни.

В случай на злополука действителните щети са значително по-големи от преките щети от гледна точка на загуби, поради спиране на производството, възстановяване или поправяне на повреденото съоръжение, загуба на пазар и др.

V. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА ПОЖАРНИТЕ РИСКОВЕ

1.1. Информирание на оперативните сили и юридическите лица, квалифицирани за защита и спасителни действия в Община Костенец

След получаване на информацията за пряка непосредствена опасност от пожар в горските територии общинска собственост, органите по пожарна безопасност и спасяване от Общинско Предприятие "Общински гори и земи в горски фонд" гр. Костенец се активизират. При подаден сигнал за горски пожар, Директора или упълномощено лице, организира специализираната група за гасене съгласно Заповед РД-8/12.03.2018 год. или група от служители и горски работници, обучени и инструктирани, за разузнаване и начални действия, а така също първоначални действия и координация при гасенето на пожара. Подава се и сигнал към РС ПБЗН- Костенец, като при нужда и те се включват със сили и средства в потушаване на пожара.

1.2. Информирание на населението в Община Костенец

В случай на опасност от пожар, обществеността на Община Костенец се информира за непосредствена опасност, чрез монтираните на територията на общината 12 броя електромеханични сирени С40, преносими ръчни сирени, камбанен звън и посредством автомобили на РУ на МВР гр. Костенец.

2.1. Информирание на оперативните сили и юридическите лица, квалифицирани за защита и спасителни действия в Община Нишка Баня

След получаване на информацията за пряка непосредствена опасност, председателят на общината отговаря за получаване на информация от оперативния отдел - началник на ДВД Нишка Баня, която получава информация от преки очевидци на аварията. Председателят на общината е задължен да действа в съответствие с протокола за повик и активиране на професионални сили и юридически лица за защита и спасителни действия. В случай, че председателят на общината отсъства, лицето, отговорно за защита и безопасност или командващ организационното звено на ДВД Нишка Баня, действа в съответствие с горепосочения протокол.

2.2. Информирание на населението в Община Нишка Баня

В случай на опасност от пожар, ръководителят на окръга (телефон 112 или 1985) информира обществеността за непосредствена опасност по електронен път

3. Бързина на реакция

Процедурата за бързина на реакция / готовност започва с получаване на информация за възможността от възникване на пожар на територията на общините. Концепцията за бързина на реакцията предполага постепенно приваждане на оперативните сили и ресурси на местната администрация за защита в състояние на готовност за изпълнение на задачите и извършване на всички необходими дейности за повишаване на ефективността на оперативно и законово определените сили и средства за реагиране в случай на природни и други бедствия.

Бързината предполага следното:

- подготовка на местната администрация за действие в случай на природни и други големи бедствия, в случай, че е била предупредена за настъпващата опасност и необходимостта от използване на съответните мерки за защита на здравето, живота и имуществото;
- квалифициране на всички налични сили на общината, отговарящи за изпълнение на конкретни задължения и непрекъсната проверка на техните способности;
- непрекъснато материално-техническо оборудване с ресурси за защита и спасителни действия.

Планът за опазване и спасителни действия при аварийни ситуации предполага прилагане на определените превантивни и оперативни мерки за намаляване на последиците от природни бедствия, технически и технологични аварии и бедствия, както и ресурси за организирано и координирано ангажиране в аварийни ситуации, всички с цел опазване и спасяване на хора, материални блага и подsigуряване на базовите условия на живот. Планът е изготвен въз основа на оценката на риска, която идентифицира източниците на опасност, възможните последици, нуждите и възможностите за прилагане на мерките за защита от природни бедствия и други аварии.

По отношение на релевантните активи и ресурси, мерките за гъвкавост биват следните:

- Информиране на оперативните единици за възможността от природно бедствие;
- Забрана за напускане на мястото на пребиваване или на работното място;
- Въвеждане на дежурство в домашни условия и осигуряване на постоянна телефонна наличност;
- Контрол на необходимите материално-технически средства и оборудване;
- Дежурство по местонахождението.

4. Мобилизация

Мобилизирането предполага присъединяване на процедурите и дейностите, които трансформират оперативните звена и средствата за защита в състояние на готовност за организирано включване в изпълнението на мерките и дейностите по опазване, зададени от президента на градска община Нишка Баня или лице, официално назначено от президента за изпълнение на задачите на координатор на плана за действие за противопожарна защита. Това лице планира, организира, нарежда, спазва и контролира дейностите по защита и спасителни действия. Мобилизирането се извършва въз основа на разпоредбите на правилника за повикванията, мобилизацията и активирането на оперативните сили за защита и спасителни действия.

5. Мерки, средства и средства за противопожарна защита

Мерките за защита и спасителни действия предполагат организационни дейности, чиято цел е отстраняването на вредните последици от пожара. Мерките са разделени на три групи:

- Превантивна;
- Оперативна;
- Санитарни.

Превантивните мерки включват набор от дейности, които се предприемат с цел предотвратяване възникването на пожар и които се прилагат преди появата му. Има първични и вторични мерки.

Първичните мерки (обособяване на минерализовани ивици по границите на горите, поставяне на табели и др.) включват набор от всички превантивни мерки, които трябва да бъдат предприети при разработването на градоустройствения план, проектирането на съоръженията, комуналната и трафик инфраструктура, телекомуникациите, хидроложките съоръжения и др.

Вторичните мерки предполагат създаването на система за ранно откриване и предупреждение при пожар, обмен на информация със спасителни екипи, обучение на населението, разпространение на ръководства за действие в случай на пожар и др.

Превантивните мерки включват изготвяне на оценка, планиране, осигуряване на финансови средства, създаване на системи за защита, предупреждаване на населението за възможността от възникване на пожар.

Оперативните мерки включват набор от действия, предприети веднага след възникването на произшествие. Тези дейности предполагат спасителни действия за населението и пожарогасене.

Оперативните мерки се предприемат от специализирани служби, които са обучени да гасят пожари, т.е. услуги, които работят на полето и извършват директно спасителни действия.

Спасителните действия се извършват в съответствие с предварително определени методи, които са определени въз основа на подробно изследване на различни параметри за дадена област.

Санитарните мерки се предприемат след локализирането на огъня и предполагат елиминиране на последствията и повредите след гасенето на пожара. Всички ресурси, които могат да бъдат ангажирани в случай на пожар и почистване след пожар, трябва да бъдат документирани.

Тези мерки предполагат залесяване на горския комплекс, който е повреден от пожара и се провеждат непрекъснато на територията на общината.

Оперативните единици биват следните:

- Общински отдели за закрила;

- Звена за гражданска защита;
- Специализирани звена (спасителни служби);
- Доброволчески единици;
- Упълномощени и квалифицирани лица;
- Въздушни пожарогасителни структури.

5.1. Мерки за защита и спасителни действия от пожар

Мерките за закрила и спасителни действия включват набор от всички дейности, които се предприемат с цел подготовка и организиране на държавни органи, органи на местната администрация, бизнес асоциации, предприемачи и други юридически лица, които извършват дейност на територията на общината, за предотвратяване на пожари и да осъществяване на адекватни дейности по време и след локализирането им.

Тези мерки могат да бъдат структурни и неструктурни. Структурните мерки изискват извършването на дейности с цел предотвратяване на пожар. Това се отнася до инфраструктурни дейности (пътища, железопътни, горски пътища, разширяване на съществуващите местни пътища и др.).

Неструктурните мерки включват набор от мерки и дейности, предприети с цел намаляване на риска от възникване на пожар чрез превантивни действия. Те включват управление на извънредни ситуации, разработване и изпълнение на планове и тяхната актуализация (минимум веднъж годишно). Общинският екип за защита и спасителни действия отговаря за изпълнението на плана.

Доброволците от местното звено са важна част от системата. Тяхната основна роля е превантивна и навременна реакция и информиране на упълномощените институции за пожар или възможност за възникване на пожар.

5.2. Мобилизиране, управление и координация при пожарогасене

Повикване и докладване на пожар може да се извърши по няколко начина чрез единен-европейски номер за Спешни повиквания 112 или 1985. Всички услуги са на разположение 24 часа в денонощието.

Оперативно-комуникационен център 112 приема обаждания в съответствие с предварително определени стандартизирани оперативни процедури. Те прехвърлят повиквания в съответствие с оперативните услуги, които могат да обхващат конкретен проблем.

Всяко повикване се записва и лицата, които съобщават за пожар, са задължени да посочат личната си информация. Подобна процедура се провежда и в отдела за защита, полицията и отдела за спешна медицинска помощ. Тези процедури намаляват броя на фалшивите отчети до минимум и по този начин увеличават ефективността на отдела.

При по-малки пожари, мобилизирането на оперативни звена предполага самата реакция на спасителния екип, повикан от началника или неговия заместник-. В този случай звеното за защита и спасителни действия е единствената институция, която е насочена към пожарното място с цел локализиране на огън.

Ако пожарът се е разпространил на по-голяма територия, Общинският екип за защита и спасителни действия се свикан на среща. Председателят на общината отговаря за екипа, а заместник-председателят е началник на звеното за закрила. Членове на екипа са представители на всички местни институции.

VI. ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОТ ПОЖАР, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ИНСТИТУЦИИ И ЛИЦА

1.1. Мерки за защита и спасителни действия

Мерките за защита и спасителни действия предполагат: евакуация; преместване в центрове за временно настаняване при бедствия; предоставяне на първа медицинска помощ; защита от пожар; откриване и маркиране на опасни зони; радиологично-химично-биологична защита; канализация; съхраняване на стоките, свързани с оцеляването и други мерки, в зависимост от вида на опасността, която може да застраши населението и материалните блага.

Сигнализиране

Сигнализирането означава информиране на населението, държавните органи, фирмите и други юридически лица за предстоящата опасност, която може да застраши населението и материалните блага, както и за прекратяването на такава опасност.

Евакуация

Евакуацията се извършва в ситуации на възникване на опасност, която застрашава населението и материалните блага. Населението трябва да напусне опасната територия или да махне материални блага от опасна зона, всички с цел защита и спасителни действия.

Преместване в центрове за временно настаняване при бедствия

В случай на голям пожар, радиологично-химично-биологична опасност и други подобни опасности, защитата на населението и материалните стоки, свързани с оцеляването (храна, оборудване и други такива, имащи отношение към оцеляването), се извършва чрез придвижване до центрове за временно настаняване при бедствия и съоръжения за спешна помощ, които, при такива обстоятелства, са приспособени за защита на населението и благата.

Първа медицинска помощ

Първата медицинска помощ включва всички форми на организирано предлагане на медицинска помощ на пострадалите лица, т.е. лица, които страдат от последиците от пожар, природни и други бедствия, както и процедурите за само - и взаимопомощ, грижа за ранените и болни хора.

Медицинската помощ се организира и планира въз основа на оценката за опасността и възможните последици в зависимост от вида опасност за живота и здравето на населението.

В случай на опасност, гражданите са информирани за медицинска помощ в зависимост от местопребиваването или заетостта им. Освен това гражданите са информирани за процедурите, т.е. за начините за предоставяне на помощ и взаимопомощ.

Откриване и маркиране на опасни зони

Откриването и маркирането на опасни зони предполага наблюдение на непредвидени, потенциално-опасни обстоятелства и откриване на източници на опасност, определяне на обхвата на площта, маркиране на зоната с предупредителни знаци, осигуряване на достъп до опасна зона и информирание на населението за вида и продължителността на опасността, условията за достъп.

Радиохимично-биологична защита

Радиохимично-биологичната защита включва: наблюдение, откриване и определяне на опасността от радиологично-химично-биологичен произход, която може да възникне след големия пожар; информирание на населението за настъпването и прекратяването на опасността; процедури за лична, взаимна и колективна защита, и професионална помощ, т.е. инструкции за избягване, предотвратяване, смекчаване и премахване на последствията от такава опасност.

Санитарно почистване

Санитарното почистване: идентифициране и погребване на човешки трупове, отстраняване на мъртви животни. Изолация и унищожаване на болните животни и растения, които могат да застрашат живота и здравето на населението и околната среда.

Санитарното почистване се осъществява в рамките на общите мерки за защита на населението и материалните блага и се провежда като специална мярка за защита, извършена от звеното за гражданска защита, обучавано за масови бедствия или опасност. По този начин се предотвратява появата на епидемии.

Съхранение на благата, имащи отношение към оцеляването

Съхранението на благата, имащи отношение към оцеляването, предполага обезпечаване и съхранение на необходимото количество и вид блага, необходими за оцеляването на населението, поддържане на необходимия обхват на селскостопанската и друга продукция, както и на растенията, животните и природата в случай на аварии или опасности.

Други мерки

Други мерки за защита и спасителни действия предполагат различни форми на организиране на протекция на населението и материалните блага, и тяхната непосредствена акомодация, т.е. поддържане на ред и ефективна работа на обществените услуги в опасната зона, както и предприемане на други мерки, необходими за предлагане на помощ, защита и спасителни действия в случай на война, природни бедствия и други опасности.

Мерките са планирани и изпълнени в рамките на задачите, изпълнявани от звената за гражданска защита или други организационни единици, в съответствие с плана, оценка на опасността на територията, вид и обхват на опасността, както и последствия, които могат да застрашат населението и материалните блага

1.2. Мониторинг, ранно предупреждение, информирание и тревога

Системата за мониторинг, ранно предупреждение, информирание и тревога се организира с цел откриване, наблюдение и събиране на информация за всички видове опасности, които могат да застрашат хората, околната среда, материалните и културните блага.

Тази система включва следните звена: Отдел 112, органи на държавната администрация, полиция, бизнес обществени отдели и други юридически лица, които се занимават с мониторинг, запис, анализ и прогнозиране на специфични прояви и условия в хидрометеорологията, сеизмологията, противопожарната защита и други области, имащи отношение към защитата и спасителните действия.

VII. МЕРКИ ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ПОЖАРИ

1.1. Цели и обхват на санитарното почистване

Санитарното почистване включва набор от дейности, извършвани с цел премахване на последствията от аварии, както и привеждане на зоната на произшествието, към първоначалното ѝ предназначение. Етапите за санитарно почистване включват участието на различни оперативни отдели и организации, които връщат района към първоначалното му предназначение въз основа на подходящи проекти и планове, разработени от професионални институции, в зависимост от вида и обхвата на произшествието.

Политиката на Община Костенец и Община Нишка Баня е създаването и поддържането на модерна система за защита и спасителни действия, която да осигури ресурсите, пригодени да задоволят нуждите от защита на материалните активи и околната среда в случай на природни бедствия, в съответствие с нуждите на населението.

Следните точки са от решаващо значение за звената, които участват в процедурата за санитарно почистване:

- неутрализиране на облака или пяната от опасни вещества;
- запечатване на всички пукнатини на контейнерите или резервоарите в случай на изтичане на опасни вещества;
- изпомпване, отводняване или преливане на течни или разтворими вещества посредством помпи;
- пълна хигиенизация на замърсени почвени слоеве, подготовка на събрани течности и твърди опасни вещества до определено място с цел неутрализация;
- осигуряване на всички необходими средства, за санитарното почистване на аварията;

- ако е необходимо, да се ограничи специфична зона за трафик, поради възможна промяна на обстановката в атмосферата,

- създаване на система за осигуряване на три основни средства за пожарогасене - вода, пена и прах, по отношение на подsigуряване на резервно количество средства за гасене на пожар;

- Затваряне на по-голямата площ за трафик, за осигуряване на безопасна намеса. Затварянето на конкретна област трябва да се основава на възможните промени в ситуацията в случай на авария и метеорологични условия (вятър, валежи и температура). В случай на колебания на метеорологичните условия, опасните зони могат да бъдат променяни и поради това наличието на опасни вещества трябва често да се измерава от газови детектори, индикаторни тръби или други налични устройства.

Само лицата, които са оборудвани и квалифицирани за работа с опасни вещества, могат да бъдат в опасна зона. През нощта мястото на намеса трябва да се облекчено.

1.2. Активи и ресурси за санитарно почистване

Освен общинския персонал, включен в ангажирането и координацията на действията по санитарно почистване общинската администрация в Общините Костенец и Нишка Баня имат различни екипи, които участват в дейностите по санитарно почистване.

Много често, експертите в областта на токсикологията и химико-техническата защита се приканват за участие като членове на екипа. Мерките за елиминиране на последствията от аварии имат за цел да наблюдават след аварийната ситуация, санитарното почистване и възстановяването на околната среда, към първоначалното ѝ състояние и отстраняването на риска от повторна поява на авария.

1.3. Активи и ресурси за осъществяване на възстановителни мерки

Рехабилитацията на почвата и подземните води се извършва с цел санитарно почистване на потенциално замърсяване – прекомерно разливане на опасни вещества след пожар, с цел да се намали концентрацията на замърсители до нивото, което е определено от закона и което не е опасно за хората, и околната среда. Ресурсите и средствата зависят основно от обхвата на потенциалната злополука. В случай на разливане на отпадъчно масло от резервоарите, то следва да се съхранява в резервоари за отпадъчни масла. В случай, че количеството на отработеното масло се изсипе от

резервоара, то ще се съхранява на място в сифон за мазнини. Следователно, в случай на пожар, почвата и подземните води извън местната общност няма да бъдат замърсени.

1.4. Организация и начини за повикване на институции и организации за спасителни действия

След като е съобщено за аварията, се информират противопожарните и спасителни звена, след което биват насочени към мястото на произшествието. Реакцията при злополука започва в съответствие с предварително определения план.

Следва да се спазват следните правила, за постигането на успешна реакция:

- наблюдение състоянието на ситуациите на място,
- оценка на ситуацията / аварията въз основа на наблюдението,
- изготвяне на план за реакция спрямо аварията,
- задаване на команди за действие (реакция при злополуки)

Координаторът за реакция при злополуки наблюдава ситуацията на място и събира следната информация:

- Обхватът на опасността за хората и имуществото се определя въз основа на размера на аварията, вида на материала, структурата на съоръжението и др.;
- Местоположение на аварията, вид вещества, които участват в произшествието;
- Има ли хора в опасност;
- Има ли някакви специфични опасности за участниците в гасенето;
- Има ли опасност от разпространение на аварии;
- Има ли опасност от разрушаване на съоръжения;
- Има ли специфичен вид опасност (химически, радиоактивен, биологичен и т.н.);
- Какви са начините за намеса.

Важно е да се отбележат и някои други елементи, които са от значение за успешна и безопасна намеса, като например количеството и цвета на дима, характеристиките на пламъка, интензивността на топлината, посоката на дима, специфичните миризми и т.н.

Оценката на ситуацията и опасността за околната среда се извършва въз основа на събраните данни и е важна за резултата от действието. Основната задача на оценката е да се определят действията и тяхната последователност, като се вземат предвид наличните ресурси и активи.

1. 5. Организация на здравната защита

В обществените обекти на двете общини са поставени аптечки за първа помощ и следва да бъдат използвани за прилагане на първа помощ до пристигането на специализирани екипи, в съответствие с чл. 20 от ЗБУТ.

Лицето, отговорно за плана за защита при злополуки, трябва да даде кратко описание на аварията и възможното въздействие върху населението, в застрашената среда, на здравните служби, които е информирал за инцидента. Екипът за медицинска помощ изпраща звена за оказване на първа помощ въз основа на информацията, предоставена от отговорното лице.

1.6. Организация на защитата на материалите

Всички ресурси, планирани за реакция в случай на авария, трябва да бъдат функциониращи и достъпни за екипа за реагиране по всяко време. Всички ресурси се тестват и обслужват редовно.

VIII. ПРОТИВОПОЖАРНИ ДЕЙСТВИЯ В ГОРСКИ ЗОНИ

1.1. Основни указания

Основите на противопожарната тактика за гасене на горски пожари, както и общите принципи, методи, разработване на оперативен план и избора на най-благоприятните методи за гасене на горски пожари. При разработката на посочените проблеми трябва да се направи разлика между тактиката на отделния пожарникар, тактиката на малка група, бригадата и тактиката на пожарникарския отряд. Противопожарните тактически познания са от решаващо значение по време на гасенето на големия горски пожар, който понякога продължава няколко дни, дори седмици, и включва голям брой хора.

Малкият огън ще бъде локализиран и изгасен от местните горски охранители или от хората, които са ги забелязали. Големите пожари обаче изискват участието на много хора, в някои случаи дори на цялото местно население. Всяка група, дори ако се състои от двама членове, трябва да бъде ръководена от по-опитен такъв, който организира работата и отговаря за безопасността и здравето на всички в групата. По време на противопожарните действия дисциплината трябва да бъде строго спазвана, тъй като животът на хората, които участват в борбата с пожара, може да бъде в опасност.

По време на формирането на звено трябва да се има предвид, че индивидът, който е член на голяма група, винаги изпълнява по-малки задачи в сравнение с индивида, който изпълнява задачите в по-малка група.

Ето защо основните групи трябва да се състоят от 4-8 души, а не повече. Работните задачи трябва да се разпределят между групите. Например, по време на гасенето на наземния горски пожар, първата група следва да изчисти преминаването от клони и друг запалим материал. Втората група трябва да направи минерализирана зона по определен маршрут, т.е. да създаде обезопасена от пожар зона, а третата група да наблюдава посоката на вятъра и да предпазва линиите на преминаване. По този начин всички задачи се извършват по-бързо, управлението е по-лесно, работата е улеснена и участниците придобиват опит и добри навици.

Пожаро гасене трябва да започне след мониторинга на района и да се изготви план за гасене на пожар. Пожарното наблюдение трябва да се извърши по организиран начин, така че всички данни да се предават в определено време на определено място, като по този начин дават отговори на всички въпроси, които има ръководителят по гасенето.

Ръководителят по пожарогасене може да наблюдава лично по-малките пожари, но по-големите пожари изискват две или три лица. Мониторингът не трябва да трае твърде дълго, тъй като развитието на пожара може лесно да промени състоянието на нещата. По време на мониторинга се определят видът и силата на пожара, както и посоката на разширяване, наличието на естествени препятствия и др.

Като се има предвид, че скоростта на разпространение на пожар е много голяма, особено когато става дума за наземни и повърхностни пожари, важно е ръководителят на пожарогасителната система да прави прогноза за разпространение на пожар въз основа на получените данни. Основата за изготвяне на прогноза за разпространение на пожара са характеристиките на горската площ, състоянието на възпламенителен материал в района, очакваните промени в атмосферния въздух и знанията за закономерностите при разпространението на огън.

По време на процедурата за прогнозиране трябва да се обърне специално внимание на вятъра. Вятърът с голяма скорост прави конвекционна колона, а после огънят се разпространява бързо, но само в една посока. Ето защо характерът на огъня зависи от вида на гората и времето. Индиректният индикатор за евентуално разпространение на пожара може да бъде формата и движението на колоната за дим, която се определя чрез наблюдение на пожара.

По време на процедурата по прогнозиране трябва да се обърне внимание и на възможността за спиране на пожара с определени препятствия. Прогнозата се изготвя върху скица на терена и се използва при разработването на план за гасене. В него трябва да се определят техническите и фактическите действия за пожарната ликвидация: локализация, окончателно гасене на пожара и подсигуриране на цялата площ, която е била поразена от огъня.

Пожарната локализация предполага загасяване на пожара в зоната по периферията на огъня и отстраняване на сухите дървета от двете страни на пожара. Посочените мерки се провеждат с цел да се предотврати повторно опожаряване, дължащо се на тлеене. След локализирането, което предотвратява разпространението на пожара, се извършва допълнително гасене на пожари, както и изпълнението на специални мерки, които предотвратяват повторното опожаряване.

1.2. Потушаване на огън в горите

Пожарогасенето може да включва отстраняване на храсти, засипване на периферията на пожара с почва, потушаване с водата, гасене на пожар с пожарогасителни раници, създаване на минерализирани пътища и противопожарни дейности.

Посочените случаи се прилагат за противопожарна локализация и предотвратяване разпространението на пожар. Има многобройни технически действия, които се извършват за локализиране на пожара: обкръжаване на огъня от всички страни, покриване на огъня отпред и отзад. Тези тактически действия се съчетават с използването на налични препятствия. Пожарогасянето се извършва чрез едновременно пожарогасене по периферията на пожара. Тази тактика се използва, когато голям брой пожарникари могат да гасят огъня в рамките на 30-40 минути или в случай на малък огън, който трае за кратък период от време. По време на процедурата за планиране на обкръжението на пожара, лицето, което отговаря за нея, трябва да определи дължината на огъня и времето, през което пожарникарите могат да го гасят.

Околността обикновено се съчетава със запълване на ръба с почва, гасене на вода и химикали или чрез изкопни работи. Опитните пожарникари трябва да бъдат изпратени в предната част на пожара.

Предотвратяването на пожар в предната част се извършва в случаите, когато обкръжаването е невъзможно. Този тип пожарогасене предполага гасене на огнената периферия чрез две пожарогасителни групи, които постепенно се преместват от средата на фронта към страните.

Целта на тази тактика е да се гаси челния огън като най-опасния сектор. Това действие се осъществява чрез помпи, оран с плугове и булдозери. Пожарникарите трябва да бъдат разделени на групи - първата група трябва да гаси силен огън, втората идва след първата група и гаси намалелия огън, докато третата група трябва да запълни периферията.

Покриването на огъня отзад или намаляването на огъня до формата на светкавица се извършва от две групи, които се преместват от средната част на задницата, към предната част на огъня. След като фронталната част е гасена, изгорелият участък е под формата на светкавица. Това прави гасенето по-лесно, но по-дълго, тъй като активната част от пожара се загася последна. Този метод се прилага при нисък наземен пожарен и при затруднено челно загасяне. Трябва обаче да се има предвид, че този метод може да бъде приложен само когато скоростта на гасене от страната е по-голяма от скоростта на разширяване на пожар, защото така фронтът на пожара не може да бъде спрян.

В случай на големи пожари описаните методи могат да бъдат променени или комбинирани по време на процедурата. Имайки предвид разнообразието от пожари, не можем да предложим универсален метод, който може да се приложи във всички случаи. Вероятно най-добрият начин е да комбинирате оранта и да създадете зона, която е обезопасена от пожари.

Освен това ефикасният метод за локализиране на пожара е осигуряване на безопасна пожарна зона, която трябва да се използва във всички случаи, които предполагат липсата на човешки ресурси, които могат да участват в процедурата по гасене на пожар. По отношение на осигуряването на обезопасена от пожари площ първоначалното местоположение на линията е от изключителна важност.

Пожарогасянето чрез водни помпи се използва за едновременно локализиране и гасене на пожар. В противопожарните технически термини, този начин на гасене на пожари е ефективен и ценен в сектори с висок процент влажност.

Всички други методи (напръскване с вода, пожарогасене с химикали) осигуряват локализация на огън само при умерен, наземен пожар. В други случаи, посочените методи се използват за спиране на разширяването на огъня, докато локализацията се извършва чрез друг метод. Въпреки това, почти всички пролетни пожари са успешно локализирани по този начин, така че практическото значение на този метод е много важно.

И трите метода трябва да се използват при гасене на малки пожари, като

обкръжаването трябва да бъде методът с най-висок приоритет, след което трябва да се приложи фронталното гасене.

В случай на среден или голям пожар, най-ефективният начин за гасене на огъня е обкръжаването на пожара отзад. На практика горепосочените методи се използват в зависимост от силата на пожара, но обикновено се използват като общи препоръки за изработване на окончателни тактически решения.

В специфични случаи пожарогасителната дейност трябва да се ускори, за да се предотврати разширяването на пожара в опасните сектори. Но в някои други случаи е по-добре да изчакате периферията на пожара в сектора, който не е благоприятен за горене.

По време на разработването на оперативния план трябва да се има предвид, че пожарникарите се уморяват след шест часа непрекъсната работа и трябва да бъдат заменени от друга група. Освен това трябва да се има предвид изчислението на посоката на вятъра, тъй като вятърът може да се увеличи.

Относно процедурата за пожарогасене чрез химикали, течността трябва да бъде насочена по протежение на периферията на огъня или по посока на движението на пожара. Пожарогасянето трябва да бъде спряно за кратък период от време в случай на вятър и да започне отново, когато интензивността на вятъра намалее. Като се има предвид, че пожарникарите, които са на фронта, се уморяват първи, фронталната атака трябва да бъде добре изчислена и процедурата трябва да се извърши бързо и ефикасно, тъй като бавната атака обикновено води до наложително изтегляне на пожарникарите.

1.3. Пожарогасене във високите части на дърветата

Скоростта на пожара е от изключителна важност по време на процедурата за гасене на пожара във високите части на гората. Пожари, които се разпространяват с 1-2 км/ч, са най-лесни за гасене. Много е трудно да се гасят огньове, които се разпространяват с 4-6 км/ч.

Гасенето на тези видове пожари има свои специфики. Пожарът, с локализиран фронт, продължава отстрани и отзад, като пожарогасенето продължава като гасене на наземен пожар. Мониторингът на пожара трябва да се извършва бързо, без да забавяне.

Задачата на мониторинга трябва да бъде да се определи характера на пожара, да се определи посоката на пожара, да се направи оценка на разпространението му, да се

отбележат възможните препятствия и т.н. Пожарите във високата зона почти винаги имат голяма площ, така че разработването на план предполага използването на карта на гората придружена от вегетационен план.

Този вид огън зависи главно от характеристиките на района, който възпламенен. Поради това огънят в млади иглолистни гори (на възраст 10-20 години) може да бъде спрял по река, пътя, езерото и т.н. Противопожарната зона трябва да бъде направена в посоката на разширяване на пожара.

По време на процедурата за създаване на обезопасена от пожари площ, дървета, храсти и ниска трева трябва да бъдат отрязани. Инструментите и устройствата за рязане са трудни за транспортиране, поради което тяхното приложение, в повечето случаи, е просто невъзможно. Пожарогасянето с вода е възможно само ако пожарът е възникнал в близост до реката или какъвто и да било водоизточник. В по-голямата част от случаите пожарогасителната дейност може да бъде успешна само чрез активиране на обезопасена от пожари зона. Това може да се направи, ако първоначалните линии означават широки пътища и изчистени / набраздени участъци.

Обикновено пожарът се разпространява равномерно във всички посоки, докато челен огън се появява само в случай на вятър, който обикновено е продукт на пожара. Следователно, тактическата процедура за обкръжаване на огъня е най-доброто възможно решение. При по-старите гори локализирането на огъня е много трудно поради трудностите при отстраняването на отсечените дървета. Основният начин за локализиране на активните пожари в по-старите гори е изсичането на дърветата и създаването на просеки и от там – на безопасна зона. Освен машини, експлозивни и химикали могат да бъдат използвани за създаване на безопасни зони и отваряне на просеки.

IX. ДРУГИ ВЪЗМОЖНИ БЕДСТВИЯ

Други възможни бедствия на териториите на Община Костенец и Община Нишка Баня са:

- бедствия, предизвикани от природни явления - земетресения, наводнения, снежни бури, свлачища и срутища, обледявания, бурни ветрове;
- бедствия, вследствие на епидемии и пандемии по хората, животните и растенията;

- бедствия, вследствие на крупни промишлени аварии в обекти, работещи с взривоопасни и пожароопасни материали, радиоактивни вещества, промишлени отровни вещества и токсични газове;

- бедствия, вследствие на транспортни инциденти - авиационни, железопътни, пътни, морски и речни.

1.1. ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

Разрушителният ефект от земетресенията се дължи на процесите, протичащи на земната повърхност в района на епицентъра. Земетресението е комплексна катастрофа. Освен преките поражения - разрушения и изменения в релефа, не по-малко са и вторичните отрицателни ефекти, съпътстващи земния трясък или получени като негово следствие. Това са: пожари и взривове, вследствие повреди в електрозахранващи и газозахранващи инсталации; наводнения, вследствие на огромни водни вълни - от разрушаване на язовирни стени и други хидротехнически съоръжения; епидемии, причинени от нарушения във водоснабдяването и канализацията. Териториите на България и Сърбия са характерни с висока сеизмична активност и са сред класифицираните като "втори ранг земетръсно-опасни участъци" по Земята. Тази територия попада под въздействието както на вътрешни, така и на външни за страните сеизмогенни райони с очакван магнитуд до 8 по Рихтер и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхоер – Карник. Най-опасни последствия на териториите на страните.

1.2. Наводнения

Наводнение е временно покриване на част от сушата с вода, която обикновено не е покрита с вода. Обикновено са следствие от разливания на реки, от рязко повишаване на нивото на моретата и океаните, от интензивни валежи и/или интензивно снеготопене, от подприщване на течението в речното легло вследствие от натрупване на отпадъци, скални материали и дървета, което довежда до намаляване пропускателната му способност. Наводненията могат да бъдат: - природни, които са причинени предимно при топене на ледове и снегове, при валежи или при образуване на запори от ледоход или замръзване;

- техногенни, които са причинени от други влияния - при повреда на хидротехническо съоръжение, което може да доведе до авария, или при предотвратяване на критични ситуации в хидротехническо съоръжение. Най-сложна

обстановка вследствие наводнение може да се очаква в низините и по поречията на р. Марица и р. Нишава. В най-общия случай наводнения може да възникнат от по-бързо или по-бавно повишаване на нивото на водата или от заливна висока вълна. В първия случай наводненията причиняват наноси, повреда на материали и съоръжения, във втория случай към всичко това се добавя и разрушително действие на високата вълна, което довежда до разрушаване на сгради и съоръжения. Най-често стават наводнения от т. нар. дъждовно-речен тип. В много случаи се наблюдава комбинирано въздействие на изброените фактори, от които единият почти винаги е проливен дъжд. Значителна част от териториите на Общините Костенец и Нишка Баня са планински. Във всеки район на речен басейн или звено за управление следва да се оценят рискът от природни наводнения и необходимостта от допълнителни действия, като оценка на потенциала за ограничаване на последиците от наводненията.

1.3. Радиоактивно замърсяване и други аварийни събития с възможни радиационни последствия за населението и околната среда

Радиоактивно замърсяване би могло да се получи при:

- авария в АЕЦ “Козлодуй”, съпроводена с изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;
- трансграничен пренос на радиоактивни вещества;
- инциденти със сухопътни, плавателни и летателни транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, кораби, самолети), превозващи радиоактивни материали;
- авария в други обекти с ядрени и радиоактивни материали.

Радиационната обстановка и степента на радиационния риск за населението се обуславят от следните фактори:

- количеството (активността) и радионуклидния състав на изхвърлените в околното пространство радиоактивни вещества;
- метеорологичните условия по време на аварията;
- годишния сезон;
- разстоянието до Община Костенец и Община Нишка Баня;
- метеорологичните, хидрологичните и почвените характеристики на двете общини;
- водоснабдяването;
- начина на изхранване на населението.

1.4. Биологично заразяване

Съществуващите производствено-икономически условия, структурата на селското стопанство, географското разположение на страната, влошената международна епизоотична и епифитотична обстановка, търговията, вносът и износа с живи животни, продукти от животински и растителен произход са условия за възникване на огнища на биологично заразяване. Появата на огнища на зараза може да стане чрез:

- вдишване на заразен въздух;
- употреба на заразени хранителни продукти и вода;
- чрез ухапване от заразени насекоми, кърлежи или гризачи;
- при контакт с болни хора, животни или заразени предмети.
- био-терористичен акт – чрез заразяване на водоизточници, складови помещения, фуражи, земеделски площи, храни и др.

1.5. Суша

Сушата е следствие от намаляването на валежите за дълъг период от време. Често редица метеорологични елементи като високи температури, силни ветрове и ниска относителна влажност се проявяват съвместно със засушаването, което прави това явление много силно изразено. Найчувствителен на засушаване е сектора на земеделието и първичното производство на храни в страната.

1.6. Силни ветрове и смерч

Силните ветрове на територията на страната могат да доведат до прекъсване на електроснабдяването, блокиране на пътища, нарушения на инфраструктурата и са заплаха за живота и имуществото на хората. Ураганният вятър, надхвърлящ значително ветровото натоварване при оразмеряването на сгради и обекти, е рядко явление, но въпреки това се случва. Съществува опасност да се получи такова натоварване върху конструкцията, че то да надхвърли проектното и да се разруши или откъсне част от сградата. Това може да доведе до разрушения, възможни са и човешки жертви.

1.7. Обилни снеговалежи, снежни бури и заледяване

Спецификата на континенталния климат е в основата на възможни снегонавявания. Снежните виелици и заледявания са често явление. Общините Костенец и Нишка Баня. Характерни са за месеците декември и януари, но могат да се проявят и през останалите зимни месеци. Снежните бури и заледявания водят до нарушаване на въздушните

комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рискова ситуация живота на много хора. Важен фактор, определящ дали снеговалежът има бедствен характер, е скоростта на натрупване на снега. Понякога натоварванията от падналият сняг са толкова големи, че се разрушават покриви, а в отделни случаи и цели съоръжения. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места, където възпрепятстват, а често и блокират напълно всички видове транспорт за различни периоди от време и причиняват значителни проблеми в снабдяване на населението с храна, осигуряване на медицинско обслужване, прекъсване на електрозахранването и водоснабдяването. Ниските температури са причина за обледеняването на електропроводите и други открити комуникационни линии.

МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ БЕДСТВИЯТА

Мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствия при земетресения

За предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от сеизмично въздействие се предприемат следните превантивни мерки:

- изследване, анализ и оценка на сеизмичния риск за територията на Община Костенец и Община Нишка Баня;
- приключване на техническата паспортизация на строежите в срок, с акцентиране върху степента на сеизмична осигуреност;
- предприемане на геозащитни и брегоукрепителни мероприятия;
- упражняване на строг контрол за стриктно спазване на съответната действаща нормативна уредба при планиране, инвестиционното проектиране и изпълнението и експлоатацията на строежите;
- усилване на амортизираните и на неосигурените на сеизмични въздействия сгради и съоръжения в Общините Костенец и Нишка Баня;
- разработка на сценарии за последствията от силни земетресения.

Мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от наводнения

За намаляване на последиците от наводнения се извършва предварителна оценка на риска от наводнения, която има за цел да определи районите с потенциален риск от

наводнения или вероятност за значителен потенциален риск от наводнения. За определените райони се съставят:

- определяне на заливните зони на важни обекти в двете общини;
- карти на районите в риск от наводнения.

За определените райони се разработват планове за управление на риска, които разглеждат всички аспекти на управлението на риска от наводнение на ниво речен басейн като се съсредоточават върху:

- предотвратяването на наводнението;
- защитата от наводнение;
- увеличаване на подготвеността за наводнение, включително прогнозите за наводнение;
- изграждането на система за ранно предупреждение.

Мерки за предотвратяване или намаляване на последиците при радиационна авария

В резултат на изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда при авария в ядрен реактор може да се стигне до радиоактивно замърсяване на част от територията на страната и до облъчване на лица от населението. За да се минимизират последиците от това е необходимо:

- поддържане в непрекъснат режим на работа на системата за радиационен мониторинг в ЗНЗМ.
- поддържане на система за оповестяване при възникване на авария в АЕЦ или на друго място;
- разработване на аварийни планове за потенциално опасни обекти, с цел създаване на организация за аварийно реагиране и поддържане на аварийна готовност;
- периодично обучение за реакция при информация за радиационна авария;
- информизиране на населението при радиационна авария.

Мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от биологично заразяване

Мерките по биологична защита са следните:

- мониторинг на рисковите територии;
- оценка на текущото състояние на наблюдаваните обекти;
- прогнозиране на бъдещото състояние на наблюдаваните обекти;

- предоставяне на информация за текущото състояние на наблюдавани обекти; приемане, обработка, обобщаване и обмен на информацията;
- информиране на населените в Общините Костенец и Нишка Баня за възможните рискове и действията при биологично заразяване;
- планиране, създаване и съхранение на материални запаси за подпомагане при биологично заразяване;
- провеждане на обучение на населението по места, от кметовете на общини, за предприемане на необходимите действия при възникване на биологично заразяване.

Мерки за намаляване на последствията при обилни снеговалежи, снежни бури и заледяване

- покривните конструкции да бъдат оразмерени да понасят съответните обилни количества сняг;
- инфраструктурата на страната да е готова да работи при тежки зимни условия;
- при необходимост да се спира движението по пътната мрежа в Община Костенец и Община Нишка Баня, до нейното почистване и обезопасяване;
- поддържане на запаси от материали, необходими за поддържане на пътната инфраструктура при тежки зимни условия;
- непрекъснато следене на метеорологичните бюлетини за своевременно реагиране при очаквани обилни снеговалежи.

Х. ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВОТО

Начинът на информиране на обществото за възникване на бедствие или авария е важен етап от реакцията при злополука, т.е. етап на елиминиране на последиците от аварията. Програмата за информиране на обществеността за потенциалните опасности и предложените мерки за защита, планове, упражнения и образование се осъществява в съответствие с планове за градско развитие на Община Костенец и Община Нишка Баня, които се отнасят за решаване на възникнали опасни ситуации.

Освен това гражданите трябва да бъдат информирани, за възможните въздействия върху колната среда. Основните области на информирането на населението се отнасят до следните реакции на възникналото бедствие и средства за защита:

1. оценка на обхвата на аварията;
2. оценка на обхвата на последиците;

3. установяване на процедура за постоянно измерване и мониторинг на застрашената площ на производствения комплекс и по-широка зона (експлозия, отделяне на опасни вещества), както и измерване на специфични параметри (концентрация на опасни вещества, движение на замърсени облаци, данни за времето : посока и скорост на вятъра, вертикална стабилност на въздуха);

4. информиране за злополуката и даване на указания за по-нататъшни действия;

5. вземане на решение за евакуация на населението, начин на евакуация и посока на движение, като всички се основават на размера на злополуката, степен на опасност за населението и времетраенето на произшествието, времето за евакуация и т.н.

6. координация на службите за гражданска защита, здравните организации, противопожарния отдел и отдела за техническа помощ;

7. информиране на упълномощените националните институции и предлагане на оценка на способността за реагиране при злополука със собствени ресурси.

Информирането на населението предполага предоставяне на информация за значимите на реакция при бедствия, базирани на плана за защита.

За Българската страна това са:

Координацията на действията на съставните части на единната спасителна система се осъществява чрез оперативните центрове на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” – МВР, при спазване на изискванията и съгласно стандартните оперативни процедури по чл. 29 от Закона за защита при бедствия. Взаимодействието между частите на единната спасителна система, участващи в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в района на бедствието се извършва от ръководителя на място, като ръководител на място е ръководителят на териториалното звено на ГДПБЗНМВР или оправомощено от него длъжностно лице, освен в случаите на епидемии и епизоотии, когато ръководител на място е ръководителят на регионалната инспекция за опазване и контрол на общественото здраве или на регионалната ветеринарномедицинска служба.

За Сръбската страна това са:

1. отдели на Министерството на вътрешните работи, комуникационни отдели, транспортни фирми, общински институции, противопожарни служби, алармени центрове, специализирани технически екипи, лабораторни екипи (еко) токсикологични лаборатории, аналитични лаборатории и метеорологични станции

2. екипи за спешна медицинска помощ и трудова медицина, стационарни институции и техните токсикологични отделения, звена за гражданска защита, всички в съответствие с хармонизирани планове за гражданска защита.

След приключването на аварията се прави подробен доклад за произшествието и се анализират причините и последствията. Докладът е разработен от Координационния екип на Община Нишка Баня. Докладът съдържа информация, предоставена от всички участници в реакцията при злополуки. Обществеността трябва да бъде включена в изготвянето на доклада, за да се осигури пълна яснота за предишните събития. Всичко трябва да бъде напълно прозрачно и нищо не бива да бъде скрито от обществото. В доклада се посочва дали едно лице е отговорно за произшествието и дали конкретните санкции ще бъдат приложени срещу него. Електронните и печатни средства за информиране на обществеността, както и публичните дискусии в местните служби могат да бъдат използвани като средство за информиране на обществеността за произшествието. По време на обществените обсъждания гражданите ще бъдат информирани за причините за произшествието, неговия обхват, щетите и местата, където гражданите могат да компенсират причинените щети.

Доклад за инцидент в Община Костенец и Община Нишка Баня

От всички участници трябва да се събират доклади за произшествия на всички нива на отговорност. Докладът за злополуки се изготвя въз основа на отделни отчети. Докладът за злополуката съдържа следните елементи:

1. Анализ на причината и последствията от произшествието

Анализът на причината за произшествието се извършва от оторизираните структури за инспекция. В този случай, Ревизионната инспекция отговаря за анализа. Инспекцията трябва да даде отговор на най-важния въпрос "Защо се случи инцидентът?" В края на доклада инспекцията предлага заключение по отношение на произшествието. Истинската причина за аварията е от изключителна важност, защото представлява път, който показва действията, които трябва да се предприемат за санитарно почистване. В зависимост от степента на щетата, инспекцията може да забрани използването на конкретно оборудване. Ако проверката установи, че аварията е станала поради небрежност, по отношение на редовните проверки, регистрирането и тестването, тя може да започне съдебно производство срещу отговорните лица.

Анализът на последствията от аварията се извършва по местонахождението ѝ и включва анализ на щетите, причинени от замърсяването на подземните води, щети, причинени от загубата на човешки живот, щети, причинени от спиране на производството, предотвратяване на разпространението на аварии, използвано противопожарно и медицинско имущество, щети, причинени от мъртви говеда, дивеч или загубени култури.

2. Развитие на аварии и слаба реакция при злополуки

Развитието и протичането на аварии трябва да описват времето на пожара, лицето, което е забелязало първо произшествието и проявлението му.

3. Оценка на размера на злополуката

Оценката на размера на злополуката се извършва въз основа на степента на ангажираните ресурси, размера на щетите (изразени във финансовите активи) и обхвата на последиците. След като аварията е прекратена, всички участници изготвят своите доклади относно обхвата на ангажимента си за реагиране при злополуки, за ангажираните ресурси и разходваните средства и предоставят доклада на екипа за координация на злополуките. Противопожарните звена и медицинските екипи изготвят собствени доклади, които съдържат обхвата на ангажимента, изразходваните активи, броя на мъртвите и ранените по време на злополуката.

Отделът за опазване на околната среда трябва да изготви доклад за последствията от аварии и материални щети (мъртви домашни животни и дивеч, увреждане на селскостопански стоки, гори, пасища, воден свят и др.) и да предостави доклада на екипа за координация на злополуките. Въз основа на представените доклади, степента на ангажираност, обхвата на щетите (изразени във финансовите фондове) и последствията, екипът оценява обхвата на произшествието, посочва броя на пострадалите лица и предлага предложение за допълнителни мерки за пълно възстановяване. Подходящ професионален надзор трябва да бъде планиран и дефиниран за всички санитарни дейности и горепосочените дейности.

ХП. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За съвместното изпълнение на разработения план за действие, ще работят общините Костенец и Нишка Баня, във взаимодействие с териториалните звена на ГДПБЗН и други заинтересовани институции и структури. За постигане на поставените задачи в плана е необходимо да се осигури цялостен и интегриран подход за управление на риска. Основните съвместни дейности ще бъдат насочени към:

- Съвместно и интегрирано управление на риска от възникване на бедствия - справяне с всички рискове, произтичащи от големия брой опасности, идентифицирани в анализите на риска в двете общини - превенция, готовност, реагиране и възстановяване. Въвеждане на добри практики в двете общини за управлението на риска от бедствия.

- Съвместно справяне с последиците от възникнали бедствия - фокусиране върху бързото и адекватно справяне с негативните последици от бедствията, приоритизиране и разпределение на наличните ресурси в двете общини.

Като се има предвид, че превантивната защита е една от най-важните части на защитата от бедствия и в частност пожарите на териториите на Общините Костенец и Нишка Баня, следва да се насърчават и подобряват следните дейности:

- Служителите на всички стопански субекти, които оперират в общините Костенец и Нишка Баня, трябва да бъдат квалифицирани за работа с материали и инсталации (характеристики, манипулации, първа помощ, защита от пожар, опазване на околната среда). Обучението трябва да се извършва сериозно и щателно, и да се повтаря на редовни интервали от време.

- Тестване на оборудването по технологична процедура, съхранение и транспортиране редовно.

- Поставяне на инструкциите за първа помощ и евакуация на видими места.

- Безопасността (здравословни и безопасни условия на труд, защита от злополуки, опазване на околната среда) трябва да бъде неразделна част от всяко работно място.

- Планът за евакуация трябва да бъде поставен на видимо и подходящо място. Планът може да бъде под формата на изследване за рисуване или противопожарна защита.

- Трябва да се създадат ясни предупредителни знаци на подходящи места в производствената зона.

- Пътеките за евакуация трябва да бъдат ясно обозначени.
 - Персоналът трябва да бъде въведен с основните физико-химични характеристики на опасните вещества, както и с опасности в случай на аварии.
 - Персоналът трябва да бъде запознат с подредбата на пожарогасителните устройства.
 - Персоналът трябва да бъде обучен да използва пожарогасители.
 - населението трябва да бъде запознато с опасността от пожари на регулярна основа.
- Такова обучения се осъществяват чрез печатни документи, като брошури и противопожарни упражнения, които подпомагат положителното осведомеността на населението и културата на противодействие при възникване на бедствия.

БИБЛИОГРАФИЯ:

1. Закон за извънредните ситуации (Държавен вестник на РС, бр. 111/2009, 92/2011 и 93/2012)
2. Закон за противопожарната защита, Държавен вестник на РС, бр. 111 от 29.12.2009 г.
3. Национална стратегия за защита и спасяване при извънредни ситуации, Държавен вестник на РС, бр. 86 от 18. 11. 2011 г.
4. Стратегия за противопожарна защита, Държавен вестник на РС, бр. 21 от 21.03.2012 г.
5. Инструкция за методологията за изготвяне на оценката на опасностите и план за опазване и спасяване при извънредни ситуации, Държавен вестник на РС, бр. 96 от 5.10. 2012 година.
6. Постановление за евакуация, Държавен вестник на РС, бр. 22 от 31.01.2011 г.
7. Декрет за съдържанието и начините за изготвяне на план за опазване и спасяване при извънредни ситуации, Държавен вестник на РС, бр. 8 от 11.02.2011 г.
8. Декрет за задължителните средства и оборудване за лична, взаимна и колективна защита от природни бедствия и други аварии, Държавен вестник на РС, бр. 3 от 24.01.2011 г.
9. Указ за съставянето и функционирането на звената за спешна ситуация, Държавен вестник на РС, бр. 98 от 24.12.2010 г.
10. Постановление за класифициране на съоръжения, дейности и поземлени имоти в категориите на предварителен риск, Държавен вестник на РС, бр. 76 от 22.10.2010 г.
11. Правилник за организацията и използването на специалните звена за гражданска защита, Държавен вестник на РС, бр. 26 от 15.04.2011 г.
12. Правилник за съдържанието на информацията за опасностите, мерките и процедурите при злополуки - Държавен вестник на РС, бр. 18 от 9.3.2012 г.
13. Наредба за начина и съдържанието на плана за защита от злополуки, Държавен вестник на РС, бр. 82 от 22.08.2012.
14. Правилник за типа и количеството на опасните вещества, съоръженията и другите критерии, които са основата за предотвратяване на аварии и ограничаване на въздействието върху околната среда и опасността за човешкото здраве, материалните стоки и околната среда, Държавен вестник на РС, бр. 08/13 от 24.01.2013 г.

15. Правилник за обучение, учебна програма и норми на учебните помагала и оборудване за обучение на членове на гражданската защита, Държавен вестник на РС, №. 08/13 от 24.01.2013 г.
16. Правилник за униформите и етикетите на гражданската защита, функционалните етикети, специалностите и гражданската защита на членовете, Държавен вестник на РС, бр. 13/13 от 08.02.2013 г.
17. Правилник за начините за изготвяне на План за противопожарна охрана на автономна провинция, звена за местна администрация и предмети, класифицирани в Първа и Втора категория, Държавен вестник на РС, бр. 73 от 12.10.2010 г.
18. Правилник за организиране на противопожарна защита по категории на пожарната опасност, Държавен вестник на РС, бр. 92 от 7.12.2011 г.
19. Правилник за минималния брой на пожарникарите и техническото оборудване и обучението на професионални пожарогасителни единици, Държавен вестник на РС, бр. 18 от 09.03.2012.
20. Правилник за изискванията към юридическите лица с цел провеждане на специални обучения за лица с противопожарна охрана, Държавен вестник на РС, бр. 92 от 5.12.20100 г., не. 86 от 18.11.2011 г.
21. Правилник за съдържанието и начините на водене на документацията и периодичния характер на разглеждане на всички юридически лица по отношение на опасността от пожар, Държавен вестник на РС, бр. 87 / 2012-4 от 22.08.2012.
22. Резолюция за създаване на републикански щаб за извънредни ситуации - приета на заседанието на правителството, проведено на 02.08.2012 г.
23. Резолюция за определяне на оторизирания и квалифициращ персонал за защита и спасяване в Република Сърбия, Държавен вестник на РС, бр. 36 от 27.05.2011 г.
24. Стратегия за развитие на доброволните формирания за защита при бедствия, пожари и други извънредни ситуации в Република България 2012 - 2020 г.
25. Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018 - 2030 г.
26. Национален план за защита при бедствия
27. Общински план за развитие на община костенец 2014 – 2020 г.
28. Закон за защита при бедствия
29. Разпоредби от други закони и подзаконови нормативни актове, свързани със защитата при бедствия.

СПИСЪК НА ГАСАЧЕСКА ГРУПА ПРЕЗ год.

гр..... ОБЩ. КОСТЕНЕЦ

Сборен пункт

име,фамилия	инструмент за гасене	телефон	подпис

Кмет:.....

ПРОТОКОЛ

..... год., във връзка провеждане на инструктаж на членовете на специализирана група за гасене в се дават следните указания:

Членовете на специализирана група за гасене да бъдат физически здрави лица и да нямат сърдечни заболявания.

Задължително да има определен отговорник, посочен на първо място.

За всеки член на групата се определя инструмент за гасене.

№	Име, презиме, фамилия	Инструмент за гасене	телефон	подпис
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПЪРВОНАЧАЛЕН ОСНОВЕН КУРС ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ

ЦЕЛ: Целта на обучението на доброволци е придобиване на знания и умения за изпълнение на основните дейности по защита на населението при пожари и отстраняване на последиците от тях.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата
1.	Участие на доброволците при ликвидиране на пожари	Основни дейности, които осъществяват доброволците при възникване на пожар. Ред за тяхното оповестяване и събиране.
2.	Общи сведения за горенето и неговото прекратяване.	Сведения за процеса на горене, горими вещества и материали, продукти на горене. Основни понятия за пожарна опасност на веществата и материалите. Начини за прекратяване на горенето, огнегасителни състави и интензивност на тяхното подаване.
3.	Опасни фактори за човека при пожарогасене и спасяване.	Основни свойства на отделящите се при горене на веществата и материалите продукти, както и опасните за човешкото здраве концентрации.
4.	Лични предпазни средства и екипировка.	Предназначение, общо устройство, класификация, технически характеристики и основни правила за експлоатация на защитните облекла, ръкавици, каски, обувки и снаряжението. Работа със защитни средства и снаряжение.
5.	Противопожарни ръчни немеханизирани инструменти.	Предназначение, общо устройство, класификация, технически характеристики и основни правила за работа с ръчни немеханизирани инструменти.
6.	Ръчни механизирани инструменти.	Предназначение, общо устройство, класификация, технически характеристики и основни правила за работа с моторен трион за рязане на дърво, моторен ъглошлайф и моторна лебедка.
7.	Гасене на пожари.	Основни правила за гасене. Мерки за безопасност. Практически действия при гасене на пожар.

СЦЕНАРИЙ
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРАКТИЧЕСКА ТРЕНИРОВКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
РИСКА ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ПОЖАР НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА
КОСТЕНЕЦ

примерен

Учението се провежда в изпълнение на проект “съвместно управление на риска в регион – Нишка баня и Костенец” по Програма за трансгранично сътрудничество Интеррег – ИПП България – Сърбия 2014-2020.

Проектът се реализира на територията на община Костенец и община Нишка баня.

КОДОВО НАИМЕНОВАНИЕ НА ТРЕНИРОВКАТА: **JOINT ACTION 2018**

УЧАСТНИЦИ:

1. РАЙОННА СЛУЖБА „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“, ГР. КОСТЕНЕЦ
2. РАЙОННО УПРАВЛЕНИЕ НА МВР, ГР. КОСТЕНЕЦ
3. ОБЩИНСКА БОЛНИЦА, ГР. КОСТЕНЕЦ
4. СЛУЖИТЕЛИ ОМП В ОБЩИНА КОСТЕНЕЦ
5. ОП ОГЗГФ, ГР. КОСТЕНЕЦ
6. ДОБРОВОЛЦИ
7. ДРУГИ

ТЕМА НА УЧЕНИЕТО

„ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ВЪЗНИКВАНЕ НА ПОЖАР, ПРЕДИЗВИКАН В
ГРАДСКА ЧАСТ НА ОБЩИНА КОСТЕНЕЦ“

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ

Спортна площадка, гр. Момин проход

НАЧАЛЕН ЧАС НА СЪБИТИЕТО

10:30 часа

СИТУАЦИЯ

Дежурния на Община Костенец забелязва дим на една от камерите (коя) в гр. Момин проход, територията около санаториума.

Дежурния, приема сигнала, съгласно схемата за оповестяване на пожари в община Костенец и информира служителя ОМП в община Костенец - Георги Тодоров. Едновременно с това дежурния подава сигнал към РС ПБЗН гр. Костенец и на Директора на ОП ОГЗГФ за възникналия пожар.

ДЕЙСТВИЯ

На територията на община Костенец има изградени три броя противопожарни кули за детекция и превенция на горски пожари. (може да се опише къде се намират камерите и кой ги наблюдава)

Дежурния на Община Костенец забелязва дим на една от камерите (коя) в гр. Момин проход, територията около санаториума.

Дежурния, приема сигнала, съгласно схемата за оповестяване на пожари в община Костенец и информира служителя ОМП в община Костенец - Георги Тодоров. Едновременно с това дежурния подава сигнал към РС ПБЗН гр. Костенец и на Директора на ОП ОГЗГФ за възникналия пожар.

Служителят ОМП (ръководител на доброволното формирование) и Директора на ОП ОГЗГФ, първи се отправят към мястото, където е възникнал пожара. Те правят оценка на обстановката по информацията, която са получили от Дежурния на общината и от първоначалното разузнаване на мястото на пожара. Предават необходимата информация на РС ПБЗН.

Ръководителя на доброволното формирование - Георги Тодоров свиква доброволното формирование, събират се в сборен пункт – двора на общинско предприятие (гр. Костенец, ул. „Цариградско шосе № 52 А”).

10 човека доброволци, екипирани се отправят към пожара. (Част от екипа се качва в общинските уазки, другата част – в автомобилите.)

В 11.00 часа първите сили са въведени за гасене и локализиране на пожара. В близост до зоната на възникналия пожар, гасачите намират тяло на мъж/жена.

Един от доброволците използва чантата за първа помощ и апаратурата за оказване на помощ на пострадалия.

Ръководителя на място се обажда на Спешна помощ за линейка за пострадалия.

В 11.10 часа ръководителят на доброволното формирование предава информация на екипите на РД ПБЗН гр. Костенец, че пожарът не може да бъде локализиран и се налага тяхното включване в погасяването.

Тъй като пожарът е възникнал в близост до път I-8 част от републиканската пътна мрежа, служители на полицията са извикани за съдействие за регулиране на движението на МПС и хора.

В 11.20 часа пристига Спешна помощ и раненото лице е поето от тях.

Доброволците продължават с гасенето на пожара, като използват наличните противопожарни ръчни немеханизирани инструменти и се включва единият от двата автомобила с монтираната на него помпа.

В 12.00 часа пожарът е ликвидиран. Няма заплаха за населението. Изтеглят се част от силите и средствата на участниците в гасенето на пожара.

Ръководителят на място информира РС ПБЗН за потушаването на пожара и нанесените щети.

12.30 часа финал на учението – Участниците се изтеглят.

ОБОРУДВАНЕ ВКЛЮЧЕНО В ОБУЧЕНИЕТО:

- Високопроходими автомобили VW Amarok
- Пожарогасител – раница
- Пожарогасители 6 кг. ABC
- Тупалки за гасене
- Медицинска апаратура за спешна помощ
- Санитарна чанта за първа помощ
- Водни помпи
- Фенерчета
- защитно облекло за борба с пожари - каски, защитни ръкавици, защитни ботуши

ОБЩИНА КОСТЕНЕЦ

OPŠTINA
NIŠKA BANJA

**Проект “Съвместно управление на риска в регион – Нишка Баня и Костенец”
(Joint management of risk in the region – Niska Banja and Kostenets) по Програма за
трансгранично сътрудничество Интеррег – ИПП България – Сърбия 2014-2020.**

***Проектът е съфинансиран от ЕС чрез програмата за ТГС ИНТЕРРЕГ-ИПП
България-Сърбия***

Тази публикация е направена с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на публикацията е отговорност единствено на Община Костенец и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.